

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskrifter vedrørende Ribe Amts historie. Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra bl.a. Holsted Bibliotek, hvor bibliotekarerne Mette Schødt-Pedersen og Claus Larsen har været til uvurderlig hjælp og i redaktionen er vi dem en stor tak skyldig. Der er yderligere benyttet oplysninger fra enkelte private, fra museer, arkiver og lign., der velvilligt har sendt deres udgivelser til redaktionen. Her vil man fortsat være meget taknemlig for oplysninger, der kan bidrage til at gøre listen så fuldstændig som muligt.

Til orientering kan anføres, at når der i litteraturlisten henvises til Egnsbogen 2002, er det Grindsted-Billundegnen, der dækkes. Når der henvises til Lokalårbogen 2002 er det Bramming Kommune, og RA 2002 er Historisk Samfund for Ribe Amts årbog 2002.

Historieformidling

By, marsk og geest. Kulturhistorisk årbog for Ribe-egnen. Ribe 2002.

Fra Ribe Amt 2002. Årbog for Historisk Samfund for Ribe Amt 2002. Esbjerg 2002.

Lokalårbogen 2002. Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Bramming 2002.

Mark og Montre. Årbog for Ribe Amts museer 2002. Haderslev 2002.

Mit liv i år 2000. Tanker ved et årtusindskifte. Esbjerg 2002.

Ribe Katedralskole 2002. Ribe 2002.

Ribe Stiftsbog 2001. Ribe 2001.

Vestjyske Fortællere. Forlaget Edithor, Varde 2002.

Ølgod Museum 2001. Ølgod Museumsårskrift. Ølgod 2002.

Andelsvirksomheder

Bak, Olaf: »Udemokratisk start på Bramming Andelsmejeri. Koholdere i Bramming by var med til at starte mejeriet for 100 år siden« i Lokalårbogen 2002 s. 80-82

Arkiver og museer

Richard Bøllund, Jørgen Dieckmann Rasmussen, Mogens Hansen og Karen Margrethe Melby. Mit liv i år 2000...tanker ved et årtusindskifte. Esbjerg 2002.

Feveile, Lene Lund: »Leg med Kirstine og Rolf – et formidlingsprojekt på Museet Ribes Vikinger«, i Mark og Montre 2002 s. 89-94.

Nielsen, Teresa: »Natåbent på Vejen Kunstmuseum«, i Mark og Montre 2002 s.95-102.

Ploug, Marianne: »Om udstillinger«, i Mark og Montre 2002 s. 35-43

Arkitektur

Søndergaard, Steffen M.: »Eksempler på Ribe-huse fra 1850erne frem til omkring 1930« i By, marsk og geest 2002 s. 24-44.

Arkæologi

Den antikvariske Samling, Ribe: »Udgravningsfelter på Ribe Katedralskoles grund« i Ribe Katedralskole 2002 s. 16-17.

Feveile, Claus og Pia Bennike: »Et brandgravfelt fra ældre bronzealder under flad mark« i Kuml 2002 s. 109-141.

Frandsen, Lene B.: »Øster Oksby, en kystplads fra slutningen af 1500-tallet set i sammenhæng med fiskerlejet Sønderside«, i Mark og Montre 2002 s. 7-15.

Kristiansen, Ole: »Sfinksens gåde – en kronkekkel med ikonografiske problemer« i By, marsk og geest 2002 s. 15-23.

Prangsgaard, Kirsten: »Rige jernalderbønder i Tjæreborg – 11 grave fra 3. århundrede e. Kr.«, i Mark og Montre 2002 s. 16-21.

Sode, Torben og Claus Feveile: »Segmenterede metalfolierede glasperler og blæste hule glasperler med metalbelægning fra markedspladsen i Ribe« i By, marsk og geest 2002 s. 5-14.

Biblioteker og Sognebogsamlinger

Eriksen, Hans Erik. Fra Sognebogsamling til Folkebibliotek. Blade af Grindsted Biblioteks historie 1834-1983. Grindsted 2002.

Brændeovnsbrænding

Stavnsbo, Bo: »Ulovlig brændeovnsbrænding i Ansager« i Ølgod Museum 2001 s. 43-52

Børnehaver

Hegn, Stig: »Børnehaven Regnbuen« i Lokalårbogen 2002 s. 43-48.

Dyrefolde

Manøe, Søren: »Nogle vestjyske dyrefolde«, i Mark og Montre 2002 s.103-121.

Erindringer

Bak, Olaf og Stig Hegn: »Mellem himmel og jord og jævn- og vekselstrøm« i Lokalårbogen 2002 s. 38-42.

Brandt-Madsen, H.: »En tilflytters tilbageblik« i Ølgod Museumsskrift 2001 s. 9-34.

Bøvning, Margot: »Jeg har så meget at give endnu« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 23-38.

Hald, Carsten Teilman: »Breve fra Vilslev Præstegård 1852-1861«, i RA 2002 s. 15-34.

Gade, Andreas: »Beretning om min barndom og skoletid« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 85-96.

Grell, Helle Arnum: »Minder om Askov og højskolen« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 105-119.

Gudmundsen, Ole F.: »7-Kanten – et stærkt vanedannende teater« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 99-103.

Eriksen, Poul Erik: »Historien om et moderne eventyr« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 79-83.

Koch, Klemmen: »Mit Blåvand, før verden gik af lave« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 121-127.

Kodal, Gunnar Bank: »Præst i »Eventyrets land« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 65-77.

Kaas, Jenny Bergholt: »Teatercafeen – mit barndomseven-tyr« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 51-56.

Larsen, Kirsten Marie Hansen: »Fra Hessellund til Amerika – en udvandrerhistorie« i Lokalårbogen 2002 s. 99-108.

Lauridsen, John T.: »På Tobakken i Esbjerg i et kvart århundrede«, i RA 2002 s. 51-64.

Manøe, Søren: »Skibsfører Anders Bertelsen Hansen fra Fanø«, i RA 2002 s. 43-50.

Møller, Sv. Aage: »Mit barndomshjem i Egknud« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 128-136.

Nielsen, Henrik P.: »Glimt fra elevtiden på Nørremarken, oktober 1934 til marts 1938« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 39-50.

Pedersen, Viggo: »Erindringer fra 1942 til 1960« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2002- 2001 s. 13-42.

Poulsen, Karl: »Min barndom i det vestjyske« i Lokal-årbogen 2002 s. 49-52.

Røn, Georg. På bølgelængde – glimt fra en barndom i Esbjerg, et liv til søs og på Blåvand Radio. Esbjerg 2002.

Tygesen, Sven E.: »Godt klaret, Marie«, i RA 2002 s. 65-72.

Fattigvæsen

Hegn, Stig: »Fattig i Bramming, 2: Kærgård fattiggård« i Lokalårbogen 2002 s. 117-132.

Mulvad, Søren: »Fattigforsørgelse i Sønder Omme Sogn 1804-50«, i RA 2002 s. 81-85

Phillip, Gerda og Peder Christensen: »Om fattigvæsen i 17-18 og 19-hundredtallet« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s. 3-12.

Flyhistorie

Flensted, Søren: »Flyhistorie« i Cockpit nr. 5 2002 s. 9-15.

Flygtninge

Guldmann Ibsen, Leif. Mennesker bag pigtråd. Flygtningelejren i Oksbøl 1945-1949. Oksbøl 2002.

Forsamlingshuse

Holsted Lokalarkiv. Føvling forsamlingshus 1902-2002. 32s. Ill. Holsted 2002.

Forsvaret

De Danske Forsvarsbrødre Varde og Omegn jubilæum 100 år. 27 s. ill. Varde 2002.

Guider

Frederiksen, Anne Sofie Ejersbo: »Ny guide til Niels Hansen Jacobsens værker på Vejen Kirkegård«, i Mark og Montre 2002 s.82-84.

Gårdhistorie

Nielsen, Tage: »Gården ved Hunderup Leed og Tobiassen-slægten« i Lokalårbogen 2002 s. 133-137.

Industri

Hahn-Pedersen, Morten: »Offshoreindustriens betydning i Ribe Amt«, i Mark og Montre 2002 s. 22-34.

Lauridsen, John T.: »På Tobakken i Esbjerg i et kvart århundrede«, i RA 2002 s. 51-64.

Jernbaner

Lindhardsen, Bo: »En sej vestjyde« [om Varde-Grindsted Jernbane] i Jernbanen årg. 41 nr. 2, 2002.

Jubilæer

Flyvestation Vandel 8 januar 1951 – 8. januar 2001. Jubilæumsskrift. Vandel 2002.

Idrætsforeningen Posten, Esbjerg. 50 års jubilæumsskrift. Esbjerg 2002.

Prange, Knud: »Nissen flytter med. Ved læsningen af en 100 år gammel artikel«, i RA 2002 s. 3-14.

Kirkehistorie

Brandt, Kaj: »At male fanden på væggen« i Kristelig dagblad 26.09.2002.

Stenderup menighedsråd og Holsted Lokalarkiv. Stenderup Kirke i Føvling Sogn 1902-2002. Holsted 2002.

Kulturhistorie

Guldberg, Mette: »Kulturmiljørådet i Ribe amt – de første fire år«, i Mark og Montre 2002 s.44-55.

Guldberg, Mette: »Kortlægning af kulturhistorien i Vadehavsområdet«, i Mark og Montre 2002 s.85-88.

Kroer

Hegn, Stig og Sam. Højst Petersen: »Kroer i Bramming, 2 – Endrup Møllekro« i Lokalårbogen 2002 s. 109-116.

Kunsthistorie

Rauh, Christina: »Jens Lund – en næsten ukendt kunstner«, i Mark og Montre 2002 s.73-81.

Modstandsbevægelsen

Dall, Uwe og Søren Mulvad: »Immanuel Christian Jensen 1906-1972 – tekniker og opfinder, modstandsmand og menneske« i By, marsk og geest 2002 s. 45-63.

Møller

Søndergaard, Steffen M.: »Poul la Cours forsøgsmølle og mølleforsøgene i Askov«, i RA 2002 s.35-42.

Offshoreindustri

Hahn-Pedersen, Morten: »Offshoreindustriens betydning i Ribe Amt«, i Mark og Montre 2002 s.22-34.

Opfindere

Dall, Uwe og Søren Mulvad: »Immanuel Christian Jensen 1906-1972 – tekniker og opfinder, modstandsmand og menneske« i By, marsk og geest 2002 s. 45-63.

Plantager

Holsted Lokalkriv. Holsted Plantage 1902-2002. 30 s. ill. Holsted 2002.

Politik

Haahr, Poul: »Absolut den dygtigste kommunalpolitiker« i Lokalårbogen 2003 s. 70-77.

Personalhistorie

Carlsen, Kurt. Thomsen, Jørgen: »Kaptajn Kurt Carlsen« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 60-63.

J. C. Christensen. Manø, Søren: »Et maleri, et sølvbæger – og J. C. Christensen« i Ølgod Museum 2001 s. 35-42.

Esben Kræn. Knudsen, Hans Sigfred: »Han har set amt og verden efter 100.000 km. på Cykel« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 137-141.

Lange, Halfdan. Baungaard Hansen, Jørgen: »Halfdan Lange – storkekender fra Ribe« i Ribe Katedralskole 2002 s. 29-42.

Mads Christensen. Manø, Søren: »Et maleri, et sølvbæger – og J. C. Christensen« i Ølgod Museums 2001 s. 35-42.

Dalgas Thomsen. Hegn, Stig: »Dalgas Thomsen fra Darum. Den der selv brænder, kan tænde ild i andre« i Lokalårbogen 2002 s. 8389.

Eckhardt Johnsen. Hansen, Sv. Aa.: »Maleren med rod i Gørding – Eckhardt Johnsen« i Lokalårbogen 2002 s. 53-65.

Erik Bech Nygaard. Haahr, Poul: »Erik Bech Nygaard i sogneråd, byråd og amtsråd. Absolut den dygtigste kommunalpolitiker« i Lokalårbogen 2002 s. 70-77.

Hans Peter Graverholt. Haahr, Poul: »Modstandsmand, lærer og spejder Hans Peter Graver Holt – en livsskæbne« i Lokalårbogen 2002 s. 90 -98.

Immanuel Christian Jensen. Dall Uwe og Søren Mulvad: »Immanuel Christian Jensen 1906- 1972 – tekniker og opfinder, modstandsmand og menneske« i By, marsk og geest 2002 s. 45-63.

Jens Lund. Rauh Christina: »Jens Lund – en næsten ukendt kunstner«, i Mark og Montre 2002 s.73-81.

Nielsen, Niels Christian Madsen. Kristensen, Anders: »En entreprenør med stenknusere Niels Christian Madsen Nielsen, Gjerndrup 1865-1939« i Årsskrift for Historisk arkiv, Brørup 2000-2001 s. 53-66.

Sophie Caroline af Ostfriesland. Hald, Carsten Teilman og Peter Munch Jensen: »Et portræt af Sophie Caroline af Ostfriesland på herregården Sønderkov«, i Mark og Montre 2002 s. 56-72.

Sophus Levin-Hansen. Hansen Mogens: »Kulturhistorikeren og museumsskaberens Sophus Levin-Hansen, Grindsted«, i Mark og Montre 2002 s.122-128.

Thomsen, Jens Lauritsen. Brix-Thomsen, Lars: »Kunstmaler Jens Lauritsen Thomsen – En af Ansagers store sønner« i Ølgod Museum 2001 s. 53-61.

Registre

Mulvad, Søren, Ejvind Busk Jensen, Roll Præstegaard og Olga Pedersen. Register til årbøgerne 1903-2002. Historisk Samfund for Ribe Amt 2002.

Retshistorie

Manø, Søren. Var det mord? En jysk retssag fra 1855. Historisk Samfund for Ribe amt 2002.

Skibsfart

Manøe, Søren: »Skibsfører Anders Bertelsen Hansen fra Fanø«, i RA 2002 s. 43-50.

Mulvad, Søren. Katastrofen i Ishavet 1777, Beretninger fra hval- og sælfangsten ved Grønland. Esbjerg 2002.

Slægtsforskning

Busch Nielsen, Holger: »Slægtsforskning, kirkebøger, folketællinger og KIP« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s.43-52.

Stednavneforskning

Gammeltoft, Peder: »Høllede – et helvedes sted!« i RA 2002 s. 73-80

Teater

Fast, Robert: »30 år for fru Thalia med og uden gebis... Muntre minder fra Syvkanten« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 9-22.

Transport

Hansen, Henning Toftlund: »Historien om H.T. Transport, Billund« i Egnsbogen 2002 s. 3-4.

Tørvefabrikation

Holm, Johannes L.: »Tørveproduktion af uanede dimensioner i Vejrup. Storproduktion i sommeren 1946« i Lokalårbogen 2002 s. 78-79.

Ribe Amt eller dele deraf

Bøllund, Richard, Jørgen Dieskmann Rasmussen, Mogens Hansen og Karen Margrethe Melby. Mit liv i år 2000...tanker ved et årtusindskifte. Esbjerg 2002.

Faurskov, Mette: »Frodighed. Stemningsbilleder fra Ribe Stift« i Ribe Stiftsbog 2001 s. 72-80.

Flensted, Søren: »Flyhistorie« i Cockpit nr. 5 2002 s. 9-15.

Gammeltoft, Peder: »Høllede – et helvedes sted!« i RA 2002 s.73-80.

Guldberg, Mette: »Kortlægning af kulturhistorien i Vadehavsområdet«, i Mark og Montre 2002 s.85-88.

Manøe, Søren: »Nogle vestjyske dyrefolde«, i Mark og montre 2002 s.103-121.

Esbjerg Kommune

Bruhn, Verner. Født i Modvind, Musikhuset i Esbjerg. Esbjerg 2002.

Hahn-Pedersen, Morten: »Offshoreindustriens betydning i Ribe Amt«, i Mark og Montre 2002 s. 22-34.

Lauridsen, John T.: »På Tobakken i Esbjerg i et kvart århundrede«, i RA 2002 s. 51-64

Tjæreborg

Prangsgaard, Kirsten: »Rige jernalderbønder i Tjæreborg – 11 grave fra 3. århundrede e. Kr.«, i Mark og Montre 2002 s. 16-21

Billund Kommune

Hansen, Henning Toftlund: »Historien om H.T.Transport, Billund« i Egnsbogen 2003 s. 3-4

Vorbasse

Sven, E. Tygesen: »Godt klaret , Marie«, i RA 2002 s. 65-72

Blåvandshuk Kommune

Blåvand

Koch, Klemmen:»Mit Blåvand før verden gik af lave« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 121-127.

Ho

Kodal, Gunnar Bank: »Præst i »Eventyrets land« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 65-77.

Oksbøl

Guldmann Ipsen, Leif. Mennesker bag pigtråd, Flygtningelejren i Oksbøl 1945-1949. Blåvandshuk 2002.

Øster Oksby

Frandsen, Lene B.:»Øster Oksby, en kystplads fra slutningen af 1500-tallet set i sammenhæng med fiskerlejet Sønderside«, i Mark og Montre 2002 s. 7-15.

Bramming Kommune

Andersen, H. C.:»Århundredets kommunalvalg« i Lokalårbogen 2002 s. 7-9.

Bak, Olaf og Poul Haahr: »Glimt fra 2001-2002« i Lokalårbogen 2002 s. 11-26.

Bak, Olaf og Stig Hegn: »Mellem himmel og jord og jævn- og vekselstrøm« i Lokalårbogen 2002 s. 38-42.

Olaf, Bak: »Koholdere i Bramming by var med til at starte mejeriet for 100 år siden« i Lokalårbogen 2002 s. 80-82.

Christensen, Egon: »En bondes tanker« i Lokalårbogen 2002 s. 66-69.

Haahr, Poul: »Absolut den dygtigste kommunalpolitiker« i Lokalårbogen 2002 s.70-77.

Haahr, Poul: »Modstandsmand, lærer og spejder Hans Peter Gravenholt – en livsskæbne« i Lokalårbogen 2002 s. 90-98.

Hegn, Stig: »Børnehaven Regnbuen« i Lokalårbogen 2002 s. 43-48.

Olesen, Vagn: »Året i Lokalhistorisk Forening« i Lokalårbogen 2002 s. 34-37

Poulsen, Karl: »Min barndom i det vestjyske« i Lokalårbogen 2002 s. 49-52.

Darum

Hegn, Stig: »Dalgas Thomsen fra Darum. Den der selv brænder, kan tænde ild i andre« i Lokalårbogen 2002 s. 83-89.

Endrup

Hegn, Stig og Sam. Højst Petersen: »Kroer i Bramming, 2 Endrup Møllekro« i Lokalårbogen 2002 s. 109-116

Gørding

Hansen, Sv. Aa.: »Maleren med rod i Gørding – Eckhardt Johnsen« i Lokalårbogen 2002 s. 53-65.

Hegn, Stig: »Børnehaven Regnbuen« i Lokalårbogen 2003 s. 43-48.

Larsen, Kirsten Marie Hansen: »Fra Hessellund til Amerika – en udvandrerhistorie« i Lokalårbogen 2002 s. 99-108.

Hunderup

Hegn, Stig: »Fattig i Bramming, 2: Kærgård Fattiggård« i Lokalårbogen 2002 s. 117-132.

Nielsen, Tage: »Gården ved Hunderup Leed og Tobiassenslægten« i Lokalårbogen 2002 s. 133-137.

Vejrup

Holm, Johannes L.: »Tørveproduktion af uanede dimensioner i Vejrup. Storproduktion i sommeren 1946« i Lokalårbogen 2002 s. 78-79.

Brørup Kommune

Busch Nielsen, Holger: »Slægtsforskning, kirkebøger, folketællinger og KIP« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s. 43-52.

Hald, Carsten Teilman og Peter Munch: »Et portræt af Sophie Caroline af Ostfriesland på herregården Sønderkov«, i Mark og Montre 2002 s. 56-72.

Pedersen, Viggo: »Erindringer fra 1942-1960« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s. 13-42.

Phillip, Gerda og Peter Christensen: »Fattigvæsenet i 17-18 og 19hundredtallet« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s. 3-12.

Gjerndrup

Kristensen, Anders: »En entreprenør med stenknusere Niels Christian Madsen Nielsen, Gjerndrup 1865-1939« i Årsskrift for Historisk Arkiv, Brørup 2000-2001 s. 53-66.

Fanø Kommune

Manøe, Søren: »Skibsfører Anders Bertelsen Hansen fra Fanø«, i RA 2002 s. 43-50.

Grindsted Kommune

Eriksen, Hans Erik. Fra Sognebogsamling til Folkebibliotek. Blade af Grindsted Biblioteks historie 1834-1983. Grindsted 2002.

Hansen, Mogens: »Kulturhistorikeren og museumsskaberens Sophus Levein-Hansen, Grindsted«, i Mark og Montre 2002 s.122-128.

Hyltgaard, Jørgen: »Årets begivenheder« i Egnsbogen 2002 s. 56-71.

Knudsen, Kjeld A.: »Natteravnene i Grindsted« i Egnsbogen 2002 s. 18-22

Manøe, Søren. Var det mord? En jysk retssag fra 1855. Historisk Samfund for Ribe Amt 2002.

Sønder Omme

Mulvad, Søren: »Fattigforsørgelsen i Sønder Omme Sogn 1804-50«, i Ra 2002 s. 81-85.

Holsted kommune

Holsted Lokalarkiv. Holsted Plantage 1902-2002. Holsted 2002.

Føvling

Holsted Lokalarkiv. Føvling Forsamlingshus 1902-2002. Holsted 2002.

Stenderup

Stenderup menighedsråd og Holsted Lokalarkiv. Stenderup Kirke i Føvling sogn 1902-2002. Holsted 2002

Ribe Kommune

Baungaard Hansen, Jørgen: »Halldan Lange – en storkekender fra Ribe« i Ribe Katedralskole 2002 s. 29-42

Brandt, Kaj: »At male fanden på væggen« i Kristeligt dagblad 26.09.2002.

Dall, Uwe og Søren Mulvad: »Immanuel Christian Jensen 1906-1972 – tekniker og opfinder, modstandsmand og menneske« i By, marsk og geest 2002 s. 45-63.

Feveile, Lene Lund: »Leg med Kirstine og Rolf – et formidlingsprojekt på Museet Ribes Vikinger«, i Mark og Montre 2002 s.89-94.

Funder, Torkil: »Nogle loftshistorier« i Ribe Katedralskole 2002 s. 55-63.

Kristiansen, Ole: »Sfinksens gåde – en kronekakkel med ikonografiske problemer« i By, marsk og geest 2002 s. 15-23.

Mulvad, Søren. Katastrofen i Ishavet 1777, Beretninger fra hval- og sælfangsten ved Grønland. Esbjerg 2002.

Paludan, Anna Margrethe: »Hamonikabogen« i Ribe Katedralskole 2002 s. 18-22.

Sode, Torben og Claus Feveile: »Segmenterede metalfolie-rede glasperler og blæste hule glasperler med metalbelægning fra markedspladsen i Ribe« i By, marsk og geest 2002 s. 5-14.

Søndergaard, Steffen M.: »Eksempler på Ribe-huse fra 1850'erne frem til omkring 1930« i By, marsk og geest 2002 s. 24-44.

Lustrup

Feveile, Claus og Pia Bennike: »Et brandgravfelt fra ældre bronzealder under flad mark« i Kuml 2002. s. 109-141.

Vilslev

Hald, Carsten Teilman: »Breve fra Vilslev Præstegård 1852-1861«, i RA 2002 s. 13-34

Varde Kommune

Bøving, Margot: »Jeg har så meget at give endnu« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 23-38.

Clausen, Thyge: »Ugens Tilbud« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 57-59.

De Danske Forsvarsbrødre Varde og Omegn. 27 s. ill. Varde 2002.

Kaas, Jenny Bergholdt: »Teatercafeen – mit barndomseven-tyr« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 51-56.

Eriksen, Poul Erik: »Historien om et moderne eventyr« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 79 -83.

Lindhardt, Bo: »En sej vestjyde« i Jernbanen. Årg. 41 nr. 2 s. 26-35. [om Varde -Grindsted jernbane]

Nielsen, Henrik P.: »Glimt fra elevtiden på Nørremarken, oktober 1934 til marts 1938« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 39-49.

Thomsen, Jørgen: »Bellevue« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 143-145.

Alslev

Gade, Andreas: »Beretning om min barndom og skoletid« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 85-97.

Billum

Knudsen, Hans Siegfred: »Han har set amt og verden efter 100.000 km. på cykel« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 137-141.

Janderup

Fast, Robert: »30 år med fru Thalia med og uden gebis... Muntre minder fra »Syvkanten«« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 9 -22

Gudmundsen, Ole F.: »7-Kanten – et stærkt vanedannende teater« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 99-103.

Vejen Kommune

Frederiksen, Anne Sofie Ejersbo: »Ny guide til Niels Hansen Jacobsens værker på Vejen Kirkegård«, i Mark og Montre 2002 s.82-84.

Nielsen, Teresa: Natåbent på Vejen Kunstmuseum, i Mark og Montre 2002 s. 95-102.

Rauh, Christina: Jens Lund – en næsten ukendt kunstner, i Mark og Montre 2002 s.73-81.

Askov

Grell, Helle Arnum: »Minder om Askov og højskolen« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 105-119.

Søndergaard, Steffen M.: »Poul la Cours forsøgsmølle og mølleforsøgene i Askov«, i RA 2002 s. 35-42

Ølgod Kommune

Brandt-Madsen, H.: »En tilflytters tilbageblik« i Ølgod Museum 2001 s. 9-34.

Manøe, Søren: »Et maleri, et sølvbæger – og J. C. Christensen« i Ølgod Museum 2001 s. 35-42.

Møller, Sv. Aage: »Mit barndomshjem i Egknud« i Vestjyske Fortællere 2002 s. 128-136.

Ansager

Brix-Thomsen, Lars: »Kunstmaler Jens Lauritsen Thomsen – En af Ansagers store sønner« i Ølgod Museum 2001 s. 53-61

Stavnsbo, Bo: »Ulovlig brændevinsbrænding i Ansager« i Ølgod museum 2001 s. 43-52.

Historisk Samfund for Ribe Amt

Generalforsamling og årsmøde 2003

Historisk Samfund afholdt sin årlige generalforsamling på Lego Centret i Billund onsdag den 3. april 2003.

Efter formandens velkomst valgtes Søren Manøe til dirigent. Han konstaterede generalforsamlingens lovlige indvarsling og gav ordet til formanden, som fremlagde beretningen.

Det forgangne år – 2002 – som der skal aflægges beretning for her i aften, var ikke noget normalt virksomhedsår i Historisk Samfund for Ribe Amt. Foreningen kunne nemlig fejre sit 100 års jubilæum som Danmarks ældste, amtshistoriske forening.

Selve jubilæet blev markeret lørdag, d. 5. oktober ved et stort arrangement for medlemmer og indbudte gæster på Askov Højskole, der hvor det hele var begyndt.

Inden det blev oktober og jubilæum skulle meget andet dog klares. Indledningsvis konstituerede bestyrelsen sig med undertegnede som formand, Søren Mulvad som næstformand, Edel Overgaard som kasserer og ansvarlig for ekspeditionen, Olga Pedersen som redaktør af Fra Ribe Amt og Roll Præstegaard som sekretær. Både de og de to øvrige bestyrelsesmedlemmer – Søren Frederiksen og Mogens Hansen – har haft nok at se til i det forgangne år, ikke mindst i forbindelse med jubilæet.

Programmet for 2002 indeholdt de sædvanlige elementer: Udflugt i maj, Historisk Søndag, Præsentation af årbogen og Efterårsmødet. Jubilæet medførte dog nogle tekniske ændringer, idet præsentationen af

årbogen blev kombineret med Efterårsmødet, der i den specielle anledning blev omdøbt til Jubilæumsfest.

Lad det være sagt straks: Året begyndte ikke for heldigt. Sommerudflugten, der skulle finde sted lørdag d. 25. maj og havde religiøse brydninger i de store gårdes land som tema, måtte desværre aflyses på grund af for få tilmeldte – 20 personer blev det til. Efter bestyrelsens opfattelse var det et godt og varieret program, der burde kunne have kunnet fylde en bus. Som bekendt har Historisk Samfund de seneste år måttet aflyse sine udflugter. Bestyrelsen har dog svært ved at tro, at det skyldes manglende interesse fra medlemmernes side og har derfor med virkning fra i år flyttet udflugten til efter sommeren i håb om at komme uden om de mange arrangementer og udflugter, som traditionen tro ligger før sommerferien.

Historisk Søndag er stadig et populært arrangement. I 2002 fandt det sted d. 25. august. Emnet var Kristendommens indførelse og nogle af dens spor i Ribe Amt. Arrangementet begyndte ved Læborg Kirke, hvor man indledningsvis så på den store runesten, kirken og dens omgivelser. Derfra fortsattes til Bække, hvor der igen blev set på kirke og runesten. Efter kaffebordet på Bække Kro gik turen videre til det storslåede monument nord for Bække, hvor Historiske Søndag 2002 blev afsluttet. Til dette arrangement var der pænt fremmøde.

Det helt store arrangement – 100-års jubi-

læumsfesten – fandt som nævnt sted på Askov Højskole d. 5. oktober. Programmet begyndte allerede kl. 13.00 og varede indtil kl. 17.30. Over 170 mennesker deltog. I den første time var der rundvisning på Askov Højskole ved forstander Henning Dochweiler. Kl. 14.00 begyndte det egentlige jubilæumsarrangement med taler af undertegnede, domprovst Jens Torkild Bak, Ribe, Harry Hansen, formand for Ribe Amts Kulturudvalg og fhv. museumsinspektør Søren Manøe, som fortalte om sine oplevelser med Historisk Samfund.

Efter kaffebordet fulgte en række overraskelser. Fra Ribe Amt 2002 blev præsenteret – igen en årbog med et varieret indhold spændende fra en artikel om Historisk Samfunds historie til en artikel om stednavnet Høllet i Lunde Sogn – eller som det rettelig betyder: Et helvedes sted. Årbogen 2002 vil ikke alene blive husket for sit interessante indhold, men vil også i al fremtid springe i øjnene på grund af omslagets farve. Overraskelserne til medlemmerne viste sig imidlertid at blive flere. Et hårdt arbejdende udvalg bestående af Olga Pedersen, Roll Præstegård og Søren Mulvad havde fået afsluttet arbejdet med et omfattende register til Historisk Samfunds årbøger 1903-2002, trykt i en bog på 329 sider. Udvalget havde endvidere haft held til at få registeret finansieret, så alle medlemmer kunne få det uden beregning. Gaver til medlemmerne var dog ikke slut dermed. Søren Manøe havde nemlig også bedt om ordet, og lejligheden benyttede han til at præsentere sin seneste bog *Var det mord? – En vestjysk retssag fra 1855*. Denne »krimi« fra Urup ved Grindsted havde han ikke blot skrevet, men også fået finansieret trykningen af, så alle medlemmer kunne få et friksemplar. Endelig overraskedes forhenværende seminarielektor Verner Bruhn med tildelingen af H. K. Kristensen-prisen for sit

store arbejde for Historisk Samfund. Det sidste tilbud til medlemmerne i forbindelse med jubilæumsfesten var »en boghandel« med gode tilbud – ældre årbøger og Historisk Samfunds bøger kunne købes til stærkt nedsat pris. Der blev rakt mange bøger over disken i pauserne den eftermiddag.

Hermed var der ikke flere aktiviteter programsat for 2002, men yderligere to, der kom til i årets løb, skal dog nævnes. Søren Manøes bog *Var det mord?* blev også præsenteret i Grindsted. Det skete på biblioteket tirsdag d. 8. oktober om eftermiddagen. Mødet var godt besøgt, og overraskende var det at opleve, at flere af de tilstedeværende endnu huskede beretningerne om den helt specielle sag fra Urup, selv om den fandt sted i 1855.

Tirsdag, d. 22. oktober åbnede en jubilæumsudstilling i Sparbank Vests lokaler i Esbjerg. Søren Manøe havde leveret tekst til en række plancher, der var hængt op i bankens lokaler. Desuden var alle de bøger udstillet, som Historisk Samfund for Ribe Amt har udgivet i løbet af sine 100 år. Åbningen af udstillingen var velbesøgt, bl.a. fordi Søren Manøe fortalte om *Var det mord?* Desuden indgik filminstruktør Nils Malmros i arrangementet med en præsentation af sin seneste film *At kende sandheden*. Arrangementet blev optaget til lokal-tv og udsendt i Esbjerg-området flere gange i træk – og det gav udbytte: Adskillige nye medlemmer meldte sig. I det hele taget har Historisk Samfund fået mange medlemmer i det forgangne år – og alle har de fået Fra Ribe Amt 2002, registeret til 100 års årbøger samt Søren Manøes bog *Var det mord?* for kontingentet. Tilbuddet har været gældende hele året og har givet mange medlemmer. Bl.a. derfor og fordi Søren Manøe selv har været meget aktiv med hensyn til markedsføring og salg af *Var det mord?* er bogen udsolgt. Alt i alt et år som

I forbindelse med årsmødet på LEGO den 2. april 2003 viste besøgschef Aksel Krabbe Nielsen bl. a. en række Legoprodukter frem og lod medlemmerne lege med dem. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen (Esbjerg Byhistoriske Arkiv.)

Historisk Samfund kun kan se tilbage på med tilfredshed.

Til sidst kan der måske være grund til at trække en sag frem, som andre lokalhistoriske foreninger her fra Ribe Amt har taget op til drøftelse på deres generalforsamlinger. Det drejer sig om de forringede adgang til at benytte de statslige arkivers læsesale, som er blevet en konsekvens af de ændrede åbningstider pr. 1. januar 2003. Da er mandagen faldet ud som åbningsdag med efterfølgende pres på læsesalene de øvrige dage til følge. Mange lokale slægtsforskere og lokalhistorikere kan berette, hvordan de er kørt til typisk landsarkivet i Viborg og måske bare er kommet fem minutter efter åbningstid. Så har alle pladser været besat – og uden en fast plads kan der ikke bestilles arkivalier. Altså har turen været forgæves, hvis man da ikke har tålmodighed til at vente til sidst på eftermiddagen, hvor nogle af de andre arkivgæster går hjem. Disse vilkår har andre foreninger, bl.a. Ribe Amts Lokalarkiver, fundet urimelige og derfor klaget til kulturminister Brian Mikkelsen. Måske skal Historisk

Samfund fra Ribe Amt også foretage sig noget i den sag?

Bestyrelsen har mange at takke for meget i 2002 – så mange at jeg ikke vil begynde at nævne nogle med fare for at glemme andre. Dog vil jeg tillade mig at nævne stiftamtmand Henrik Moltke-Leth for sin store indsats i forbindelse med finansieringen af registeret til Fra Ribe Amts årbøger 1903-2002. Endvidere vil jeg som sædvanlig bringe en tak til vore faglige samarbejdspartnere, Ribe Amts Lokalarkiver og Ribe Amts Museumsråd. Til Ribe Amt, kommunerne i Ribe Amt samt Lida og Oskar Nielsens Fond skal der lyde en stor tak for det tilskud, der spiller en væsentlig rolle for finansieringen af Historisk Samfunds aktiviteter. Endelig vil jeg gerne takke bestyrelsens medlemmer samt aktive i redaktionsudvalget for indsatsen i 2002.

Beretningen godkendtes og generalforsamlingen opfordrede bestyrelsen til at rette henvendelse til Kulturminister Brian Mikkelsen angående de statslige arkivers åbningstid.

Kassereren Edel Overgaard gennemgik regnskabet der godkendtes.

Jørgen Dieckmann Rasmussen, Søren Mulvad og Mogens Hansen genvalgte til bestyrelsen. Sv. E. Tygesen og Uwe Dall genvalgte til suppleanter, og som revisorer Ejvind Busk Jensen og Søren Manøe.

Kontingentet er fortsat 125 kr.

Før generalforsamlingen fortalte LEGO's besøgsschef Aksel Krabbe Nielsen om Lego's udvikling og strategi, og viste deltagerne rundt i Centret. Efter generalforsamlingen fortalte Søren Byskov, Esbjerg om Billunds og Legofabrikken's familieforetagedes udvikling til verdensfirma.

Regnskab

Indtægter

Kontingent	118.086,40
Tilskud:	
Bramming Kommune	1.677,00
Grindsted Kommune	1.000,00
Helle Kommune	500,00
Brørup Kommune	500,00
Ølgod Kommune	1000,00
Ribe Kommune	2.360,00
Fanø Kommune	500,00
Blåvandshuk Kommune 01/02	1.910,00
Blåbjerg Kommune	1.000,00
Billund Kommune	1.000,00
Holsted Kommune	500,00
Vejen Kommune	1.000,00
Esbjerg Kommune	2.300,00
Varde Kommune	1.500,00
Ribe Amt	18.700,00
Lida og Oskar Nielsens Fond	2.000,00
Tilskud til udgivelse af register ..	140.000,00
Tilskud til udgivelse af	
Var det mord?	68.200,00
Tilskud til jubilæumsudstilling	2.000,00
Ribe Amts jubilæumsgave	1.500,00
Tilskud i alt	249.147,00
Nettorenter	8.236,04
Nettoindtægter ved bogsalg	16.892,85
Foreningsindtægter i alt	392.362,29

Udgifter

Løn	10.000,00
H. K. Kristensen pris	2.500,00
Hvervefolder	9.877,89
Udlæg til bogen Var det Mord	4.360,00
Annonce	3.759,32
Møder/udflugter (jubilæet)	7.893,75
Bestyrelsen	13.036,00
Omkostninger ved udarbejdelsen af registret	19.318,75
Årbogen 2002 excl. porto	46.841,75
Register (trykning)	74.596,00
Var det Mord (trykning)	50.300,00
Porto	24.882,50
Moms på Årbog, Register og »Var det mord«?	17.478,45
Foreningsudgifter i alt	292.531,91

Status

BG Bank 688-00-04152	5.756,30
Girokonto 604-3194	37.671,69
Obligationskonto 4960167878	131.647,07
Kasse	609,50
Boglager	3.000,00
Tilgode for genoptrykning	8.000,00
I alt	186.684,56
Moms tilgode	17.198,56
	203.883,35

Egenkapital

Saldo 1.1.2003	104.052,97
Årets overskud	99.830,38
Saldo 31.12. 2002	203.883,35
Balance	203.883,35
	203.883,35

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger. Kassebeholdningen er kontrolleret. Brørup den 12.3.2003.

Søren Manøe

E. Busk Jensen

Nye medlemmer i 2002

Agerbæk: Jørgen Bak Andersen.

Alslev: Anne Mette Lauridsen.

Askov: Karen la Cour. Billund: Lise Andreasen.

Bramming: Tea Schmidt.

Brørup: Jørgen Hansen, Poul Arne Hansen.

Bække: Karin Grøndahl Sørensen.

Darum: Marinus Lundgaard.

Esbjerg: Anton Åskjær, Arno Jacobsen, Bente Hansen, Christian Langelund, Claus Ørum, Else Dalbo, Freddy

Horsbøl Jessen, Gerda Bolt Kjær, Harry Hansen, Irene

Christiansen, Jørn Lind Poulsen, Karen og Kristian

Byrgesen, Karl Madsen, Karl Christiansen, Kjeld

Jensen, Lars Pedersen, Laura Frandsen, Niels Nielsen,

Peder Jacobsen, Poul Højbak, Richard Bøllund, Spar Bank

Vest c/o Per Andersen, Svend Larsen, Allan Lorentsen, Ib

Asger Jensen,

Fredericia: Henry Pajbjerg. Gredstedbro: Helge

Kristensen, Jernved Sognearkiv.

Grindsted: Ejner Kampman, Esther Rasmussen, Flemming

Elhauge, Hans Fr. Thrane, Ludvig Hansen.

Hjerting: Martin Rheinheimer.

Horne: Vagn Hansen.

Nr. Nebel: Axel Mouritsen, Henning Christiansen, Knud Christensen.

Nordenskov: Tora Andersen.

Outrup: Ebbe Espersen.

Ribe: Jens Thorkild Bak, Mona Jørgensen, Poul Sørensen.

Rødding: Hans Christian Nielsen.

Tarm: Jens Lindby.

Tjæreborg: Hanna Fogtmann Iversen, Jutta og Niels

Andersen, Kamma og Niels Christiansen.

Varde: Beth Helle Lauridsen, Hartvig Skriver Pedersen,

Lilly Møller-Pedersen, Niels Bue Køster.

Vejen: Åge Nielsen.

Vejrup: Hans Andreasen, Ingrid Jensen, Vejrup

Sognearkiv.

Ølgod: Hanne og Arne Thygesen, Karl Møller Bargisen.

Årre: Lokalhistorisk forening for Årre Sogn.

Uden for Ribe Amt. Herning: Ruth Madsen.

Register 2003

Adersen, John, Nr. Nebel	47	Burns, Robert, forfatter	101
Agerbæk, Kirsten, redaktør, Ribe	123	Busk, Jens, politiker	19ff
Alkærsg, Søren, historiker	99, 102, 106	Busk-Brorsen, politiker	31
Alslev	106,120f	Carstensen, Chr. arkivleder	65
Amrum	16,44,119	Christensen, Lars Hansen, Lønnestak	53
Amstrup, J. J. smed, Esbjerg	88f	Christensen, Christian	47
Andersen, Kirsten, politiker	26ff	Christensen, Niels, Esbjerg	89
Andersen, Valdemar, historiker, Bække	115	Christensen, Poul, redaktør	20
Andersen, Peder Gunde, Houstrup	52	Christensen, Rudolf Frimodt, Esbjerg	94
Andrup	35	Christensen, I. C., politiker	29ff
Andsager	121	Christensen, Vilhelm, Esbjerg	85
Anst Herred	17	Christensen, Adser, gårdejer, Houstrup	41
Askov	30, 73, 105ff, 121	Christensen, C. Th., pianostemmer	94
Aubeck, redaktør, politiker	25	Christensen, Joen, møller	8ff
Ballum	16	Christensen, Søren Peder, Esbjerg	85
Bencard, Mogens, antikvar, Ribe	116	Dahl, Hans, Holmsland	42
Berg, Chr. politiker	28ff	Dalum	30
Bertelsen, Peder, Hjortkjær	6	Danmark	15ff
Bevtoft	37	Darum	20, 22ff, 59
Billum	45ff	Demokratisk Forening, Holsted	20
Birkedal, Uffe, forfatter	100	Det radikale Venstre, politisk parti	20ff, 33
Bjerge, Poul, højskolelærer, Askov	105f	Det forenede Venstre, politisk parti	20
Bjerrum, Søren Mortensen, Esbjerg	89	Døstrup	16
Bjøvlund	100	Edelberg, Morten, stiftamtmand, Ribe	115
Blicher, St. St. forfatter	100	Elberling, forfatter	16
Boeck-Hansen, direktør, politiker	31	Endrup	3ff
Boldesager	35	Endrupholm, herregård	6f, 12
Bomholt, Julius, politiker	31	England	22
Bondrup, Per, Esbjerg	95	Eriksen, Erik, politiker	31
Bornholm	16	Esbjerg	114
Bramming	4, 20ff, 26, 59ff, 99, 121	Esbjerg	15ff, 21, 81ff, 99ff, 112f, 121
Brandes, Georg, forfatter	30	Esebjerg	35
Brandes, Edvard, forfatter	30	Estrup, conseilpræsident	20ff
Brandholt, Teddy, tjener, Esbjerg	88	Fanø	44ff, 83ff
Brandsborg, Egon, tjener, Esbjerg	88	Farup, Nr.	16
Brauer, Henrik Joacim, stadstambur, Ribe	78	Farup	21f, 121
Bredebro	16	Flensborg	61ff
Breinholdt, Chr., konsul, Esbjerg	105	Folding-Malt	17, 22
Bro, Vagn, politimester, Køge	73	Fole	16
Brodersen, M. gårdejer, Ballum	33	Fredericia	46ff
Brodersen, Bodil Occesdatter	12f	Frederiksborg Amt	28
Brorsen, Søren, politiker	21ff	Frederiksstad	48
Bruhn, Erik Finnemann, Gentofte	31	Fribæk, Poul, Esbjerg	92
Bruhn, Verner, seminarielæktor, Esbjerg	116	Frifelt, Salomon, forfatter	102
Brørup	24	Friis, Hans N. T., sognepræst	23
Bukdahl, Jørgen, forfatter	73	Friis, Gabriel M., møller	9ff

Friis, P, redaktør, Varde	115	Højre, politisk parti	20ff
Frisch, Hartvig, politiker	31	Hørup, Viggo, politiker	28ff
Før	16, 119	Isted	48
Føvling	16, 20, 22, 65ff, 121	Jacobsen, Niels Aagaard, politiker	32
Fåborg	18	Jacobsen, Chr. Houstrup	42
Ganderup, Jørgen, Hjortkjær	5	Jacobsen, Jonna, Esbjerg	98
Gedved	27	Jedsted	16, 21, 118
Gram, Mathilde, krokone	3	Jensdatter, Maren, Ribe	79
Gram, Mathiasen Niels, kroejer	3ff	Jensen, J. K., Gørding	33
Gram	16	Jensen, Erik, Esbjerg	93
Gram, C. F., sognepræst	16, 33	Jensen, Søren, Vejen	33
Gravesen, Christen, Houstrup	41	Jensen, Fanny, politiker	33
Gravesen, Christian, Houstrup	54	Jensen, Aksel, tjener, Esbjerg	88
Gredstedbro	59	Jensen, Niels Kongstad, møller	4
Grimstrup	18	Jensen, Johs. V. forfatter	100
Grindsted	26, 121	Jensen, J. husejer, Esbjerg	94
Grønnegaard, Peder, Tjæreborg	35	Jensen, Anders, smedemester, Esbjerg	89
Gudlaugsson, Jonas, forfatter	100	Jepsen, Peder, Houstrup	52
Gundesen, Niels, Houstrup	48ff	Jepsen, Ole, Houstrup	48
Gørding	16, 21ff	Jepsen, Peder, Lønne	44
Haderslev Vesteramt	118	Jernved	57
Hamborg	61ff, 116	Jessen, Knud, Ringkøbing Amt	120
Hansen, Peder, Tjæreborg	36	Johansen, H. P.arkitekt, Esbjerg	94
Hansen, J. A., politiker	19	Johnsen, skuespiller, Gørding	73
Hansen, Peder, kromand	3ff	Juncker, P. A. gårdmand i Ribe	22ff
Hansen, Carl, Tjæreborg	37ff	Jyske Venstre, politisk parti	20
Hansen, Cathrine, Tjæreborg	40	Jørgensen, Johannes	30
Hansen, Anna, krokone	3	Jørgensen, Peder,	47
Hedtoft, Hans, politiker	33	Jørgensen, Jørgen, gårdejer, Kalvslund	23
Helle Kommune	17	Jørgensen, sognepræst i Farup	121
Henne	48ff, 196	Kalvslund	16, 23
Henne-Lønne	53	Kamp, Mads, Esbjerg	92
Heuch, læge, oplæser, Vejen	73	Kiel	61
Hillerup, Anna Maria, Jernved	59	Kinch J., overlærer i Ribe	22ff
Hillerup, Thomas Nielsen, sognepræst	59	Kjeldsen, Jens, blikkenslager,	35
Hillerup	16	Kjelst	44
Historisk Samfund for Sønderjyllands Amt	118	Kjældgaard, Ove, politiker	33
Hjerting	16	Kjær, H. R. husejer, Esbjerg	94
Hjortkjær	5ff	Kjær, Karoline, Esbjerg	94
Hjortlund	16, 118	Klinting	41
Ho	42	Kolding , M. D.	57
Holm, Jørgen, Esbjerg	97	Kolding	12, 64, 99
Holsted	17, 20, 65ff, 100	Konradi, E. landbrugslærer	121
Horsens	27f	Konservative Folkeparti, politisk parti	20ff
Houlberg, Niels, smed, Esbjerg	91, 95	Kraft, Ole Bjørn	73
Houstrup	41ff	Kristensen H. K. historiker	99ff, 114ff, 122ff
Hovborg	116	Kristensen, Harly Steen, arkitekt, Esbjerg	90
Husum	61	Kristensen, Marius , Askov	121
Høeg, Cathrine, Tjæreborg	37	Kruse, J. A., politiker	22ff, 26, 33
Høgsbro, Sofus, politiker	16, 33	Kruse, Henning, Esbjerg	96

Kudsk, Laurids P., møller	3ff	Nielsen, O. Clausen, Sparekassedirektør, Ribe	115
Kusk, Jens, sognerådsformand	36	Nielsen, Caroline Kjerstine, Jernved	59
Kvie	106	Nielsen, M. H. sognepræst, Kvang	121
Kvist, Christa, Egtved	115	Nielsen, Christian, sognepræst	57ff
Kvong	52	Nielsen, Else, Jernved	59
Kühnell, Th., sognepræst	22	Nielsen, Anna Marie, Jernved	59
Køge	73	Nielsen, Andreas, Lydum	53
Kaae, Bue, historiker, Esbjerg	114	Nielsen, Gunde, Houstrup	48
la. Cour Pedersen, Askov	99f	Nissen, J. provst, Brørup	105, 108
Lanken, Johannes, dreng, Ribe	77ff	Nivolaisen, Hans, kromand, Ribe	77ff
Lanken, Christian, Ribe	77ff	Nordby	45, 121
Larsen, Thøger, forfatter	100	Nordengaard, forfatter	19
Larsen-Ledet, Camma, politiker	26ff	Nordentoft, Knud, Esbjerg	93
Lauridsen, L. M., gårdejer i Vilslev	22	Normann, A. C., politiker	33
Lauridsen, Erich, toldvisitør	57	Novrup, H. P. H., Alslev	120
Lauridsen, Jens, møller	4	Nr. Nebel	41
Lauritzen, J., grosserer	22	Nutzhorn, Heinrich, Askov	106
Lavridsen, Ifver	57	Nykirke, Vester	12
Letbæk mølle	116	Nymindegab	41ff
Lie, Johannes, forfatter	100	Næstved	61
Lind, Nathalie, politiker	26ff	Nørre Nebel	121
Lindblad, O. forfatter	100	Obbekjær	16, 22
Lindhardt, Bendt, sognepræst	22, 33	Odefey, Harald, Esbjerg	93
Lintrup	16	Odense	57
Lunde	114	Olsen, J. overlærer, Varde	105
Lunderskov	21	Outrup	52
Lydum	52	Outzen, Niels, sagfører, Ribe	78ff
Lønne	44ff	Oxby	121
Madsdatter, Kirsten, Houstrup	41	Oxbøl	120f
Malt Herred	17	Pedersen, Peder, Grærup	53
Mandø	18, 22	Pedersen, Svend Bjarno, Esbjerg	90
Manøe, Søren, Ølgod	124	Pedersen, S. købmand, Esbjerg	88
Mariager	31	Pedersen, Helge, Esbjerg	86
Mejer, Johannes Henrik, Esbjerg	89	Petersen, P. K. gårdejer, Kalvslund	23
Mjolden	16	Ploug, Carl, Esbjerg	83
Mogensen, Svend, seminarielektor	115	Ploug, Carl, forfatter	100
Moltesen, L. J., dr.phil	23	Ploug, Johannes Chr. Esbjerg	83
Møgeltønder	16, 108, 118	Ploug, Chr., Cafeejer, Esbjerg	81
Møller N. Andersen Hansen, Forballum	33	Ploug, John Christer, Esbjerg	95
Møller, Jørgen Hansen, møller	12	Ploug, Helge, værtshusejer, Esbjerg	81ff
Møller, Karen	13	Ploug, Margreth, værtshusejer, Esbjerg	81ff
Møller, Adam, politiker	31	Poulsen, P. A., politiker	31
Måde	37	Prange, Knud, historiker	124
Nebel Mølle	118	Puggaard, Hans, grosserer i Ribe	22ff, 33
Nebså	64	Randers	72
Nibe	29	Randerup	16
Nielsen, Ane Margrethe, Esbjerg	83	Rasmussen, Jørgen Dieckmann, Esbjerg	113, 117
Nielsen, Lindberg, historiker	102	Ravnø	38
Nielsen, Hans Fisker, Houstrup	52	Reincke, H. C. C., politiker	21, 25
Nielsen, Carl, komponist	100	Rerup, Lorenz, forfatter	16

Ribe	15ff, 77ff, 108	Tjæreborg	35ff, 83, 121
Ribe Amt	17, 53, 61ff, 99, 105, 111	Toft, Hans, Fanø	44
Richter, J. sognepræst, Vejen	105	Toftlund	118
Riis-Lowson, sognepræst	24, 33	Torp, Margot, politiker	26ff
Ring, Oluf, forfatter	100	Torstrup	121
Ringkøbing	44, 120	Tosti, R. H. R., husejer, Esbjerg	89
Rudbøl	118	Tosti, Judith, Esbjerg	92
Rudiengaard, Preben, Ribe	33	Tranberg, Hans, møller	8ff
Rued, oplæser, Askov	73	Tranberg, Frederikka, møllerkone	11
Rødding	16	Troelsen, Svend B. gårdejer	115
Rømø	16, 42ff	Tvede, P. H. rådstueskriver, Ribe	33
Rønshoved	82	Tønder	27
Rørkjær	35	Tørbøl, tandlæge, Nørre Nebel	121
Salling, S. H. forstander, Ribe	119	Vamdrup	26, 33
Scavenius, Jacob, politiker	28ff	Vandborg, Marius, Janderup	53
Scharling, stiftprovst	121	Varde	12, 21, 52, 62, 106, 114
Schrøder, Ludvig, højskoleforstander	28, 105, 120	Vejen	99, 120
Seem	23, 57	Vejde Amt	17
Sig	106, 113	Vejrup	14, 16, 21
Sild	16	Venstre, politisk parti	19ff
Skads Herred	12, 62	Vester Starup	18
Skallingen	83	Vester Vedsted	23, 115
Skibelund	100	Vester Nykirke	18
Skjoldborg, Johan, forfatter	100	Vester Herred	62
Skodborg	16	Vilslev	20, 21f, 59
Skovgaard-Petersen, Vagn, professor	124	Vilslev-Hunderup	22
Slavs Herred	17	Visby	16
Slesvig	119	Vong	7
Smed, Jørgen Hansen, Ribe	78	Värnamo, Sverige	82ff
Sneum	8, 59f	Willemoes, Carl, redaktør	21, 121
Socialdemokratiet, politisk parti	19ff	Windfeldt-Hansen, H. politiker	31
Sponneck, W.C. E., finansminister	23, 33	Wulff, Hans, Nebel Mølle	118
Starcke, Viggo	73	Ølgod	106, 114ff, 121
Stauskede	120	Øllgaard, Holger, lærer, Ølgod	115
Steffensen, Laurids, Aabølling	68	Øllgaard, Rasmus, Bramming	59
Stemann, stiftamtmand, Ribe	120	Øllgaard, Mette, Bramming	59
Stockmark, Jens, Fanø	92	Øse-Næsbjerg	17
Svendsborg	16	Øster Vedsted	22, 26
Søborg, Jørgen, sognepræst i Aastrup	62	Østergaard, Knud Høgsbro, sognepræst	115
Sønderho	121	Aabenraa	33
Sørensdatter, Ane Marie, Houstrup	48	Aabølling	68
Sørensen, Jens, Houstrup	53	Aakjær, Jeppe, forfatter	30, 100
Sørensen, Marie Nissen	14	Ålbæk	8ff
Tams, Hans	57	Århus	44
Teilman-Hald, Carsten	10	Aastrup	62ff, 106
Termansen, N. J., politiker	20		
Termansen, Terman, Varde	59		
Thamsen, Jens, Tjæreborg	35		
Thomsen, Niels, snedkermester, Esbjerg	115		
Thygesen, Frands, Esbjerg	85		

Fra Lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe Amt 2002

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning 2002

Det er næsten ved at blive et fast indslag, for også i år skal RALs generalforsamling indledes med mindeord. I år gælder de Leif Guldmann Ipsen, mangeårig leder af Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv. Efter at have afsluttet sin militære karriere gik Ipsen, som han sædvanligvis blev kaldt, ind i det lokalhistoriske arbejde i Blåvandshuk-arkivet. Det havde netop været igennem en periode med turbulens og havde brug for en markant leder, og det fik det med Ipsen. Han brugte imidlertid ikke blot sine kræfter og interesse for lokalhistorie i arkivet, men gik også i gang med at lave lokalhistoriske undersøgelser, hvoraf hans interesse for flygtninge-spørgsmålet og flygtningelejrene i kølvandet på Anden Verdenskrig vel nok er de mest kendte. Det førte bl.a. til en række artikler i Fra Ribe Amt, som er Historisk Samfunds årbog, og siden til et par bøger, hvoraf den sidste blev offentliggjort i juli 2002 i forbindelse med hans 80 års fødselsdag. Således var han aktiv gennem hele sit lange liv, lige indtil han døde juleaften. Også RAL har haft glæde af Ipsens interesse for lokalhistorie. Han var således medlem af bestyrelsen fra 1988-1992, og i den periode arbejdede han bl.a. med uddannelsesaktiviteter for amtets arkiver. Mange har således meget at takke Ipsen for. Æret være Ipsens minde.

Den mere ordinære del af årsberetningen omhandler yderligere et aktivt år for arkiverne i Ribe Amt – et år med hændelser fra det nationale plan til aktiviteter i vores egen region. Med hensyn til det nationale tænkes der på den nye arkivlov, som vi faktisk vedtog en udtalelse om på sidste årsmøde, hvilket førte til en del presseomtale. I udtalelsen påpegede vi bl.a. skævheden i, at den nye arkivlov fortsat kun omhandlede de såkaldte »offentlige« arkivalier og arkiver og helt udelod arkivalier af privat oprindelse – uanset hvor centrale de måtte være som kilder til dansk historie. Et andet punkt, vi fremhævede i RALs udtalelse, var lokalhistorikeres og slægtsforskeres ulige adgang til arkivalier i de statslige arkivers samlinger. Har man ikke de helt præcise referencer på arkivalier, man skal bruge, kan der ikke bestilles, hvilket gør fjernlån af arkivalier til brug lokalt meget vanskeligt. RALs udtalelse blev bemær-

ket, måske ikke så det kan aflæses af arkivloven, der blev vedtaget lige ind under jul 2002, men anledning til presseomtale gav det da, fordi en Christiansborg-journalist havde fået øje på en udtalelse, der skilte sig afgørende ud fra de andre udtalelser til loven.

Mens vi er ved den nye arkivlov, der træder i kraft pr. 1. juli 2003, skal nogle ændringer af grundlæggende karakter lige nævnes. Den almindelige tilgængelighedsfrist ændres fra 30 til 20 år, og for personfølsomme arkivalier vil fristen blive ændret fra 80 til 75 år. Disse ændringer vil også komme til at gælde lokalarkiverne i Ribe Amt, idet I følger retningslinjerne for arkivadgang fra det statslige område.

Og mens vi er ved udtalelser – måske skal vi vedtage yderligere én i aften. Fra aktive slægtsforskere og lokalhistorikere i Ribe Amt meldes der om manglende plads til besøgende på de statslige arkivers læsesale. Fra 1. januar 2003 er åbningstiden blevet skåret ned på alle statslige arkiver med en hel dag, idet mandag er blevet lukkedag. Det betyder endnu flere besøgende de øvrige dage. Der kendes flere eksempler på aktive slægtsforskere og lokalhistorikere, der er kørt fra Ribe Amt til f.eks. landsarkivet i Viborg uden at kunne få en plads på læsesalen – selv om de har været der fem minutter over ni, hvor læsesalen åbner. Har man ingen plads, kan man ingen arkivalier bestille, så der er ikke andet for end »drive rundt på læsesalen« og håbe på, at én af de andre gæster går hjem. I ét af de tilfælde, der er kommet mig for øre, skete det først kl. 14.30. Det kan ikke kaldes en rimelig behandling – og slet ikke når repræsentanter for de statslige arkiver nyligt på TV har talt om de statslige arkiver som meget vigtige institutioner i vores demokrati – det er der, folk kan få adgang til »vores fælles historie« som skøde- og pante-protokoller. Men hvad hjælper al lyrikken, hvis man ikke kan få adgang til oplysningerne på grund af pladsmanglen på læsesalen? RALs bestyrelse vil derfor foreslå denne udtalelse sendt til kulturminister Brian Mikkelsen:

»Ribe Amts Lokalarkiver, der er en sammenslutning af de 54 lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt, udtaler, at mulighederne for at få plads på landsarkivernes læsesale er ble-

vet for dårlige med de ændrede åbningstider, Statens Arkiver indførte pr. 1. januar 2003. På grund af den store – og voksende interesse – for slægts- og lokalhistorie kan vore medlemmer ikke automatisk regne med at få en hel dags arbejde ud af det, når de kører den lange vej fra Ribe Amt til landsarkiverne i henholdsvis Viborg og/eller Aabenraa. Uden en nummereret plads er det ikke muligt at bestille arkivalier på læsesalen. Kulturministeren opfordres derfor til at gøre en aktiv indsats på dette område og dermed indskrive sig til en sikker plads i dansk lokalhistories analer«.

Det er min opfattelse, at lokalarkiverne i Ribe Amt bliver brugt af flere og flere. I mange forskellige forbindelser gøres der også opmærksom på arkiverne – store såvel som små – som en uundværlig kilde til slægts- og lokalhistorie. Ikke mindst interessen for slægtshistorie er i voldsom vækst, og i det forgangne år blev den yderligere stimuleret af fjernsynsudsendelsen På sporet af slægten, som Danmarks Radio sendte i efteråret og netop har genudsendt. Udsendelsen gav flere forskellige indgange til slægtshistorie og førte slægtsforskerne til hele spektret af arkiver, der blev udgivet en grundbog og lavet en forbillig hjemmeside m.m. Denne form for markedsføring har givet netop slægtsforskning – og arkiverne – utrolig megen omtale i 2002.

Omtale har arkiverne i Ribe Amt også fået, for lige ind under jul lykkedes det RAL med Esbjerg Byhistoriske Arkiv som forlag at udgive Mit liv i år 2000. Præsentationen fandt sted på Esbjerg Byhistoriske Arkiv den 11. december ved et meget velbesøgt arrangement. Et stort projekt kunne hermed afrundes til alles tilfredshed, og ved præsentationen blev der talt varmt for at huske den helt nære historie i fremtiden. Noget, som RALs bestyrelse naturligvis har taget til efterretning og vil arbejde sammen med Historisk Samfund for Ribe Amt om at få ført ud i livet. Mindre interessant blev det jo ikke af, at udtalelserne bl.a. kom fra medlemmer af amtsrådet, som vil være en central samarbejdspartner i et sådant projekt.

Mit Liv i år 2000 har fyldt meget i amtskonsulent Richard Bøllunds kalender de seneste år. Med færdiggørelsen af projektet skulle der derfor igangsættes et nyt, tværgående projekt for alle amtets arkiver. Det blev indsamling af oplysninger til brug for en hjemmeside. I den anledning har alle arkiver haft – eller får snart – besøg af ham, og opgaven – udarbejdelsen af en hjemmeside for RAL - er også ved at være løst. Bestyrelsen har store forventninger til denne elektroniske annoncering for amtets mange arkiver. Nyttigt har det også været for arkivfolke-

ne og amtskonsulenten at træffes, hvis det ikke er sket før. Det er bestyrelsens opfattelse, at medlemmerne er meget glade for Richard Bøllund som amtskonsulent og den hjælp, han takket være Ribe Amt kan yde arkiverne uden beregning.

En meget vigtig aktivitet i RALs virke er kurserne, og at det er populært, ses af virksomheden i 2002. Amtskonsulent Richard Bøllund kommer nærmere ind på det i sin beretning, men glædeligt har det været at konstatere den fine opbakning til kursustilbuddene.

2002 har været endnu et godt lokalarkiv-år. I den forbindelse skal der lyde en tak til vores mange samarbejdspartnere, ikke mindst Ribe Amt, der med tilskuddet til amtskonsulentordningen yder lokalarkiverne i Ribe Amt en uvurderlig hjælp. Også til Historisk Samfund og Ribe Amts Museumsråd skal der lyde en tak for samarbejde i årets løb. Endelig er der grund til at takke RALs bestyrelse for godt samarbejde, amtskonsulenten for god støtte til bestyrelsen i udførelsen af arbejdet og medlemmerne for engageret deltagelse i RALs aktiviteter.

Jørgen Dieckmann Rasmussen
Formand

Amtskonsulentens beretning

2002 har været et travlt år med mange besøg på lokalarkiverne og afslutningen af projektet Mit liv i år 2000 som de væsentligste arbejdsopgaver. Især Mit liv i år 2000 må fremhæves, når jeg ser tilbage på det forgangne år. Som konsulent for Ribe Amts Lokalarkiver har jeg været ansvarlig for projektet, som trods visse forsinkelser undervejs fik en lykkelig og værdig afslutning i år 2002.

Projektet, der blev igangsat i 1999, blev rundet af med bogen Mit liv i år 2000 – tanker ved et årtusindskifte, der udkom den 11. december 2002. Bogen er blevet til i et samarbejde mellem Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt, men blev udgivet af Esbjerg Byhistoriske Arkiv. RAL og Historisk Samfund for Ribe Amt kunne ikke rejse de nødvendige midler, og med den ringe økonomi svandt muligheden for at udgive bogen. Adskillige fonde – både lokale og landsdækkende - blev ansøgt, men uden det håbede udbytte til følge. På den baggrund kom Esbjerg Byhistoriske Arkiv ind i billedet og tilbød at udgive bogen. Uden arkivets medvirken var bogen ikke blevet en realitet, og vi skylder det derfor en stor tak. En tak skal der også gå til de fonde, som trods alt valgte at støtte bogen og projektet.

Som redaktør af bogen *Mit liv i år 2000* er jeg naturligvis glad for dens tilblivelse. De mange bidragsydere til projektet *Mit liv i år 2000* har leveret et fantastisk materiale, som bogen indeholder udpluk fra. Bogen er inddelt i kapitler der afspejler de temaer, bidragsyderne har medtaget i deres dagbøger og lignende. Der gives et enestående indblik i såkaldte almindelige menneskers hverdag i år 2000 – og det er faktisk temmelig interessant at få et indblik i folks dagbøger med tanker og hverdagsbeskrivelser. Mit mål har været at få samtlige 41 indleverede bidrag repræsenteret i bogen med et eller flere udpluk, og det er lykkedes bortset fra enkelte bidrag, det ikke har været muligt at placere under temaerne.

Bidragene til *Mit liv i år 2000* vil for eftertiden blive opbevaret i det lokalarkiv, som er tættest på bidragsydernes bopæl, hvor de i fremtiden vil være tilgængelige og være et vigtigt vidnesbyrd om livet og hverdagen i år 2000. Projektet *Mit liv i år 2000* er nu afsluttet, men man kan kun håbe på, at deltagerne vil fortsætte, eller at det har inspireret andre til også fremover at sætte deres tanker om livet og hverdagen på skrift. Ved bogpræsentationen den 11. december på Esbjerg Byhistoriske Arkiv lød der i hvert fald, sammen med de positive tilbagemeldinger på projektet, lignende opfordringer. Lad os håbe, at nogle griber opfordringen så ikke blot år 2000, men også de følgende år kan blive lige så veldokumenteret med personlige fortællinger om hverdagen og livet generelt.

Mit andet store projekt i år 2002 har været påbegyndelsen af en rundtur til alle RALs medlemmer. Efter godt et år på posten som konsulent følte jeg et behov for at besøge alle arkiver. Rundturen påbegyndte jeg i oktober måned med tre-fire arkivbesøg om ugen. Det har ikke bare været spændende, men også utroligt lærerigt for mig selv at komme rundt til alle lokaliteter og opleve arkivernes mangfoldighed. Ikke to arkiver er ens, hvilket netop gør det spændende og mit arbejde udfordrende. Jeg vil gerne sige tak for den positive ånd, jeg er blevet modtaget i, og jeg ser frem til de mange opfølgende arkivbesøg, rundturen har givet anledning til.

Arkivernes store arbejdsiver og aktivitetsniveau er ikke kun noget, jeg oplever ved mine arkivbesøg, men også noget der kan aflæses af den store tilstrømning til RALs kurser det forgangne år. Til kurset i bevaring og kassation i februar måned kom der mere end 50 kursister. Herefter havde vi i foråret et Arkibas-kursus med 12 kursister til et heldags-kursus. Måden at afholde kursus over en hel dag havde vi ligeledes stor succes med i oktober måned, hvor vi samlede 37 arkivfolk i Helle Hallen til et kursus i registrerings-principper. I RALs uddannelsesudvalg må vi

konstatere, at vi har ramt plet med kursusudbuddet, som fastlægges ud fra de følere, vi har ude, og hvor vi fornemmer behovet for efteruddannelse. Det er en fornøjelse, at så mange arkiver tager efteruddannelsesforpligtelsen alvorligt og er et godt grundlag til, at vi også fremover kan præsentere en bred vifte af lokale kurser i amtskredsen.

Fagre nye verden med al dens teknologi har efterhånden gjort sit indtog i arkiverne. Mange er begyndt at skanne, lave hjemmeside osv. Nu er RAL også hoppet på vognen, idet jeg har påbegyndt etableringen af en hjemmeside for arkiverne i Ribe Amt. Hjemmesiden, der forventes at blive lanceret hen mod slutningen af 2003, vil først og fremmest indeholde en arkivejviser med adresse og telefonnummer til de enkelte arkiver, men også med billeder og mere udførlige oplysninger af indholdet på de enkelte arkiver, som jeg bl.a. har skaffet i forbindelse med min rundtur. Med tiden skulle siden gerne blive et sted, hvor arkiverne kan udveksle informationer og ideer, og hvor der er interessante oplysninger at hente. Siden skal også fungere som nyhedsorgan for RAL, uden der dog foreløbigt er planer om at afskaffe det trykte RAL-Nyt.

Ideen er at gøre hjemmesiden til et samlingspunkt for RALs medlemmer. Siden ville kunne bruges til at drøfte forskellige problemer eller videregive erfaringer af den ene eller anden art. Det er vigtigt, at arkiverne bruger hinandens viden og tager ved lære af hinanden. Ikke mindst på det teknologiske område, hvor jeg gennem det seneste år har oplevet en stor interesse i arkiverne. Det er spændende at følge den udvikling, men også lidt bekymrende hvordan teknologien nogle steder ukritisk tages i anvendelse. Jeg vil bestemt ikke bremse arkivernes lyst og iver til at begive sig ud i det digitale univers, men jeg må opfordre til, at man velovervejet bruger teknologien. Formidling er en vigtig del af arkivernes virke, men man må ikke glemme at se på bevaringselementet og forholde sig til, at holdbarheden af et digitalt billede er væsentligt ringere end et fremkaldt hos fotografen.

Nogle gange kræver konsulentjobbet en mindre IT-eksamen for at følge udviklingen i arkiverne. Den manglende baggrund afhjælper jeg ved at indsamle viden og erfaringer, og forhåbentligt derigennem bistå med kvalificeret rådgivning til arkiverne. Jeg vil takke alle de, der har benyttet konsulent-ordningen i 2002 og ser frem til samarbejdet i det nye år. Også RALs bestyrelse skal have tak for samarbejdet og den fulde opbakning til mit arbejde.

Richard Bøllund
Amtskonsulent

Beretninger fra amtets lokalarkiver 2002

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Kaj Schmidt, Søndermarksvej 411, 7190 Billund

Tlf.: 75 33 13 92

Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn har haft 45 afleveringer i 2002. Der har været ca. 50 besøgende på arkivet i dette år.

En meget betydningsfuld aflevering er tidligere kæmner/kommunaldirektør Jørgen S. Niensens »Glimt fra arbejdsårene i Grene og Billund Kommune 1960-67«. Heri gør han rede for mange af de afgørelser, som blev truffet i kommunen i disse år, og han skildrer byens udvikling i store træk. Vi har fået lov til at formidle en udskrift på 120 sider. Vi kan låne den ud eller sælge den for kopiprisen, 1 kr. pr. side, eller på diskette for 20 kr.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse

Åbningstid: Tirsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Tlf.: 75 33 31 39

Arkivets postadresse: Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

E-mail: sven-tygesen@vorbasse.dk

Arkivet har modtaget 26 afleveringer, bl.a. et omfattende materiale fra en tidligere sognerådsformand. Antallet af besøgende har været stigende i forhold til tidligere år.

Året har været præget af arkivets 25 års fødselsdag, der er blevet markeret på forskellig vis, bl.a. ved et par udstillinger. Der har endvidere været arrangeret en fortælleeftermiddag, hvor lokale borgere fortalte om livet i Vorbasse i 50'erne. Sidst, men ikke mindst, er jubilæet blevet markeret med udgivelse af en lille bog, Glimt af sognets historie. Den består af en række korte beretnin-

ger, der gennem de sidste ti år er blevet bragt i sognets menighedsblad, og som nu er blevet samlet i en bog. Bogen er blevet udgivet med støtte fra Vorbasse Menighedsråd. Derved kunne prisen holdes på 95 kr. Bogen er blevet godt modtaget. Den blev trykt i 250 eksemplarer og er næsten udsolgt.

Blåbjerg Kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Inga Mulbjerg, Parkvej 3, Kvong, 6800 Varde

Tlf.: 75 25 40 01

E-mail: lha@blaabjergweb.dk

Blaabjerg Lokalhistoriske Arkiv har i året 2002 modtaget 20 indleveringer og haft ca. 141 besøgende, hvoraf flere er kommet adskillige gange for at forske i deres slægt. Arkivet har haft mindst ti henvendelser pr. brev og e-mail.

Af afleveringer har vi fået et flot eksemplar af Fiilsøhus' historie af Kirsten Reinholdt Siboni. Fiilsøhus, som ligger ved Henne Mølleå, er udstykket fra A/S Fiilsø i 1935. Kirsten Sibonis far, der var læge i Tarm, har haft forbindelse til Lønborggård, hvor proprietær Tranberg boede dengang.

En familie fra Sjælland var så begejstret for at have fundet sin slægtsgård, at de har haft to omtaler i Jyske-Vestkysten. De brillerer over for deres børnebørn med, at de kommer fra en nissegård (Nissengård).

Vi har haft en forespørgsel om gamle møller og sendt kopier, ligeledes har vi haft henvendelse om gamle paviljoner ved kroer. Arkivet har også haft besøg af forfatteren til den nye bog om Vestbanen, Ole-Chr. M. Plum, som gennemgik materiale om banen, som havde 100 års jubilæum i marts 2003. Derudover var vi med til indvielse af Janderup Lokalhistoriske Arkivs nye lokaler.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Efter aftale med lederen, dog er arkivet almindeligvis bemandet mandag-fredag kl. 9.00-12.00

Leder: Thomas Nielsen, Vestparken 24, 6840 Oksbøl

Tlf.: 75 27 20 95

E-mail: blaoks@image.dk.

Hjemmeside: www.varde.bibnet.dk/arkiv/blhuk.htm

Årets største begivenhed var uden tvivl udgivelsen af Leif Ipsens bog *Mennesker bag pigtråd*, der fandt sted den 11. juli 2002 ved en velbesøgt reception på Ravnuseet.

Antallet af indkomster har i årets løb været beskedent, dog har der været en pæn tilgang af billeder. Der har været ca. 150 besøgende, hvoraf de 25 var i forbindelse med Arkivernes Dag den 9. november. Lokalhistorisk Arkiv i Blåvand er pr. 1. juni flyttet til arkivet i Oksbøl.

Bramming Kommune

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. oktober - 31. marts: Onsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 90 11

Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740 Bramming

Den 20. marts 2002 afgik Jens Hedegård Rasmussen ved døden. Hedegård var initiativtager til sognearkivets oprettelse og dets leder fra begyndelsen i 1960 og indtil 1993. Han var aktiv i arkivets arbejde til det sidste og var i arkivet hver onsdag eftermiddag. Hans død er et tab for det lokalhistoriske arbejde i sognet, og hans store viden om sognets historie vil blive savnet.

Arkivet har i 2002 modtaget 18 afleveringer. Blandt afleveringerne var der avisudklip fra dagbladet Vestkysten og Ribe Stiftstidende fra første halvdel af 1900-tallet. Udklippene er samlet af Niels Helle Boesen, der var lokal meddelelse for de to aviser. Udklippene fortæller om små og store begivenheder i Darum Sogn, specielt er der mange artikler, der vedrører bygningen af Ribe-Darum diget og Darum-Tjæreborg diget.

Først på året arrangerede arkivet i samarbejde med udstillingsudvalget i Darum Fritidscenter en udstilling

om skoler i Darum i 100 år. Udstillingen viste billeder af de forskellige skolebygninger, der har været i brug i Darum Sogn gennem tiderne samt billeder af elever og lærere. Der var også opstillet en montre med gamle skolebøger, tavler, grifler m.m. I forhallen var der ophængt anskuelsestavler, der tidligere blev brugt i undervisningen. En gammel skolepult fra Darum Skole havde også fået plads på udstillingen. Udstillingen tiltrak mange interesserede og resulterede i flere afleveringer til arkivet.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken 23,

6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli måned

Leder: Nora Olesen, Hessellundvej 14, 6690 Gørding

Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Hessellundvej 14, 6690 Gørding

Arkivet havde 10. januar lokalhistorisk aften på Østergården hos Ernst Ravn. En 11steddreng fortæller var overskriften på aftenen. Carl Chr. Poulsen, vicepolitikommissær i Kolding, fortalte om sit liv som »knægt« (medhjælper) på en gård og efterfølgende sin læretid hos smed Stål i Bøel som vogn- og beslagsmed. Efter endt militærtjeneste og udstationering som FN-soldat på Cypern tog han på Rønshoved Højskole og søgte derefter ind til politiet. Merete Moos sang forskellige viser, og Signe Jensen sad ved klaveret.

Gørding-Lourup Idrætsforening har 100 års jubilæum og Gørding Hallen 25 års jubilæum i 2003. Arkivet har leveret billeder, udklip m.m. til diverse jubilæumsskrifter. Egnsmuseumet i Bramming havde i november en udstilling om maleren Eckardt Johnsen, født og opvokset i Gørding. Arkivet leverede flere billeder og et maleri af skuespiller Niels Johnsen, malet af kunstneren. Vi har haft besøg af sygeplejerske Dagmar Bork fra Haderslev, som skriver på en bog om Frk. Mikkelsen, datter af hestehandler Mikkelsen, Gørding. Ejler Nielsen har med hjælp fra Johanne Marie Ravn og Ellen Nissen fået bogen om ejendommene i Hessellund færdig.

Vi har haft besøg af vores arkivkolleger i kommunen, i alt 26 personer. Arkivet blev vist frem, og Ejler viste billeder i Den gamle Biograf. Vi har et stigende antal henvendelser vedr. slægtsforskning, både skriftlige og personlige.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming
Åbningstid: Vinterhalvåret: 1. mandag hver måned kl.
19.30-21.30 samt efter aftale med lederen eller kassereren
Leder: Thea Boesen Smidt, Puggårdsvej 3, Sejstrup,
6740 Bramming Tlf.: 75 17 33 42
Kasserer: Kjeld Pedersen, Frøsiggård, Kjærgårdvej 64,
6740 Bramming, Tlf.: 75 43 12 03
Arkivets postadresse: Puggårdsvej 3, Sejstrup,
6740 Bramming

Travlhed har der været i arkivet – vi har ikke nået det, vi ville. Vores 25 års jubilæum sprang vi let og elegant hen over.

Historien bliver man aldrig færdig med. Sideløbende med vores gårdshistorie er vi i færd med at lave billedmapper af de gamle redskaber og hjælpemidler, man brugte før i tiden. Vi synes selv, det er en god idé, at billederne ikke bare skal gemmes væk. En ny og spændende opgave har vi i udsigt. I 2003 skal Hunderup Skoles elever arbejde med emnet »Sognets historie«. Det glæder vi os til.

Med hensyn til slægtsforskning får vi stadig spændende henvendelser. En familie i Amerika, hvis forfader rej-

ste til Amerika for over 100 år siden, ville gerne vide, hvilken ejendom i Sejstrup han kom fra. Denne ejendom fandt vi ifølge folketællingslisten. Familien i USA hed Lauridsen, og den sidste Lauridsen, der boede på ejendommen, var flyttet for over 60 år siden. Ham fandt vi på et plejehjem. Jo, han kunne da godt huske, der var blevet ham fortalt, at hans bedstefar havde været gift to gange. I første ægteskab var der to sønner, den ene rejste til Amerika, og den anden blev skrædder i Ribe. Han druknede som 24-årig en vinterdag i Ribe Å. Rigtigheden heraf fik vi bekræftet af Karen Margrethe Melbye, Ribe Byhistoriske Arkiv, idet hun fandt omtalen af drukneulykken i Ribe Dagblad sidst i 1890'erne.

Åge Lauridsen, den eneste slægtning vi kunne finde, døde kort tid efter. Det fik mig til at tænke på fhv. lærer J. H. Hyldtoft ved Sejstrup Skole, som for længst er død. Han gik meget op i sognets historie og medvirkede ved udgivelsen af H. N. Skades bog om Sejstrups historie. Mødte han folk, sagde han til dem, især de der interesserede sig for de gamle dage: »Husk nu, at spørge den gamle garde, mens den endnu lever«.

Der bjergeres hø – familie og venner hjælper. Ca. 1930. Foto: Hunderup Sognearkiv.

Vejrup Sognearkiv

Klubhuset, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-15.30, samt
 3. tirsdag hver måned kl. 19.00-20.30 eller efter aftale
 med lederen
 Leder: Johannes Holm, Vibevej 11, Vejrup, 6740 Bramming
 Tlf.: 75 19 03 35. E-mail: johannes.holm@12move.dk
 Arkivets postadresse: Vibevej 11, Vejrup, 6740 Bramming

Det har for vores arkiv været et lidt turbulent år med megen travlhed, idet vi pludselig fik mulighed for at flytte til et nyt lokale, der er passende i størrelse og meget velegnet. Den 19. juni blev der holdt åbent-hus med næsten 60 besøgende. Det var vi meget tilfredse med og kunne således se den positive holdning, der er over for arkivet.

Der har i årets løb været omkring ti indleveringer, og der er aflagt lige så mange besøg med forskellige spørgsmål, som alle er afklaret. Registreringen har haltet lidt det sidste års tid. Derfor er vi gået i gang med at reetablere faktisk hele arkivet. Det er et voldsomt arbejde, men det glider fint. Oven i det hele kom der et formands-skifte, men det er også afklaret til alles tilfredshed. Her i det nye år har vi modtaget to indleveringer, så det tegner godt for det kommende år.

Vi har fået PC og er begyndt at lægge samtlige adresser ind samt notere alle tidligere beboere. Om et år er vi sikkert meget kloge.

Vester Nykirke Sognearkiv

Vibækvej 2, Endrup, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 16.00-17.00
 Lukket i juni, juli og august
 Leder: Solveig Schmidt, Rolighedsvej 13B, Endrup,
 6740 Bramming. Tlf.: 75 10 29 13
 Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummemarkvej 8,
 Vong, 6740 Bramming

Ja, så er vi flyttet fra mejeriet til Vibækvej 2, da mejeriet selv skulle bruge deres lokaler. Bramming Kommune har lejet lokalerne til bibliotek, men biblioteket bruger ikke det hele, så der er også plads til arkivet. Vi havde reception den 5. marts med gæster, og vi fik gaver og vin.

I årets løb har vi modtaget en del arkivalier, blandt andet et skab som har stået på mejeriet. Skabet er lavet af den gamle smørkerne, der ikke blev brugt mere, efter det nye mejeri blev bygget i 1955. Skabet har Verner Keller lavet. Der har været flere telefoniske henvendelser. Vi har blandt andet haft besøg af den nye ejer af Endrupholm.

Brørup Kommune*Historisk Arkiv for Brørup og Omegn*

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 18 78
 Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale
 Formand: Peter Christensen, Rahbæks Allé 24,
 6660 Brørup. Tlf.: 75 38 42 81
 Hjemmeside: www.broerup-lokalhistorie.dk

Arkivet har ikke afholdt møder af nogen art i det forløbne år. Arkivet deltog i julemessen i Holsted, men bruger mange kræfter på indsamling af billeder og materiale til brug for udgivelse af et skrift om Folding Sogns historie, som der ikke tidligere er skrevet en samlet beretning om. Det er en stor opgave, og der vil også gå flere år, før det kan færdiggøres.

Arkivet er nu godt i gang med registrering på Arkibas. Vi har deltaget i diverse relevante kurser og bruger meget tid på registrering. Vi har løbende modtaget mange interessante arkivalier – deriblandt flere meget omfangsrige samlinger, bl.a. mange gamle småfilm af en type som vi desværre endnu ikke har kunnet finde en fremviser til. Arkivets største problem er pladsmangel.

Vi transskriberer folketællinger og gamle protokoller fra gotisk til moderne skrift, så kommende generationer også kan læse det. En lille studiekreds er således i gang med at oversætte Malt-Folding Sogneforstanders protokol fra 1842 (se mere derom på arkivets hjemmeside). Arkivet har forøget samlingen af kirkebøger betydeligt ved indkøb af en del kirkebøger fra nogle af nabosogne og ved køb af tilgængelige kirkebøger fra kommunens tre sogne samt film af realregistre for skøde- og pante-protokollerne fra de tre sogne.

Esbjerg Kommune*Esbjerg Byhistoriske Arkiv*

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg
 Tlf.: 75 18 18 55. Fax: 75 18 09 40
 Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10.00-16.00, torsdag
 tillige kl. 16.00-18.00
 Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen
 E-mail: byhistoriskarkiv@esbjergkommune.dk
 Hjemmeside: www.esbjergbyhistoriskearkiv.dk

År 2002, som vi snart er ude af, kan måske synes at have stået lidt i skyggen af 2001, hvor Esbjerg Byhistoriske Arkiv fejrede sit 50 års jubilæum. Det betyder dog ikke et

år uden aktiviteter. Der har været over 190 afleveringer, større og mindre mellem hinanden. Nævnes kan bl.a. en lang række indleveringer eller lån af materiale om byens skoler. År 2002 kom nemlig, som det vil fremgå senere, til at stå i skolehistoriens tegn. Der er også afleveret materiale fra byens foreninger, virksomheder og forretninger. Af nogle af de større afleveringer har man kunnet mærket fusionsbølgen, som hører tiden til. Bl.a. har vi fået en større aflevering fra Vestkraft, bl.a. en omfattende udklipssamling fra før den tid, Vestkraft hed Elsam. Tilsvarende materiale er kommet ind fra Mejeriselskabet Esbjerg, som i dag hedder Arla Foods. Afslutningen eller færdiggørelsen af større projekter har endvidere givet nedslag i årets afleveringer. Nævnes kan bl.a. Foreningen Musikhusets Venner, som efter fuldendt mission har afleveret foreningens arkiv til Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Endelig skal det nævnes, at Esbjerg Kommune afleverer flere og flere arkivalier til Byhistorisk Arkiv. I den forbindelse var det en stor lettelse, at et nyt stort fjernmagasin under hovedbiblioteket med næsten 1,7 km. reoler stod indflytningsklart omkring jul. Hermed skulle pladsproblemet for kommunale arkivalier være afhjulpet nogen tid.

Også indlån er med til at forøge vores viden om byens historie. Ad den vej er det bl.a. blevet muligt at dykke ned i et lidt mere specielt hjørne af byhistorien, nærmere betegnet en række af byens kendte restaurations og værtshuses historie. Det skyldes et omfattende og meget spændende materiale indlånt fra Margreth Ploug, som mange bl.a. kender fra Smedekroen og Karoline. Materialet er blevet bearbejdet, og der er skrevet en artikel til Historisk Samfunds årbog Fra Ribe Amt 2003. Endvidere vil dele af det indlånte materiale samt en række andre oplysninger om byens værtshuse blive publiceret på arkivets hjemmeside i 2003.

Med hensyn til afleveringer/indleveringer er der endvidere grund til at nævne de mange mindre og større bidrag, der er kommet i kølvandet på fyraftensforedragene og søndagsmatineerne om gaderne i det såkaldte Torvegade-kvarter. De har været med til at gøre arkivets viden om enkelthuse eller forretninger mere fuldkomment. Virkelig mange mennesker har tilknytning til dette område, og de er i vid udtrækning mødt op til foredragene og har suppleret med oplysninger og viden. Selv om arkivet allerede ved meget og har en del materiale i sine samlinger, ved vi ikke alt, så det er rart med dette supplement udefra.

Dette samspil mellem formidling og indsamling har vist sig meget givende, men er ikke den eneste årsag til, at

formidling også i 2002 blev et meget centralt led i virksomheden. På baggrund af eksterne henvendelser medvirkede Esbjerg Byhistoriske Arkiv ved 69 arrangementer, og i alt 2.258 personer deltog. En del af disse arrangementer udføres mod betaling, så også i regnskabet slår aktiviteten positivt igennem. I samarbejde med Sydvestjysk Egns- og Slægtshistoriske Forening (SESF), der er arkivets venneforening, er der afholdt 68 arrangementer med 2009 deltagere. I disse to sidste tal indgår også kurser og foredrag, som Esbjerg Byhistoriske Arkiv og SESF har arrangeret i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitet. Det planlagte kursus i slægtsforskning, som var arrangeret i samarbejde med FOF-Esbjerg, måtte desværre aflyses på grund af underviserens sygdom.

For brugen af læsesalen er arkivets kurser meget vigtige. Mange deltagere får på den måde øje på de muligheder, der ligger i arkivets samlinger, og yderligere bliver de mere kvalificerede brugere. Det stimulerer endvidere brugen af arkivalier fra andre arkiver, hvilket blev meget tydeligt i 2002, hvor mange arkivalier blev bestilt på andre arkiver, ikke mindst Rigsarkivet.

I 2001 lanceredes de såkaldte Kulturhistoriske Hverdagsture, som allerede fra begyndelsen viste sig at være meget populære, og som ikke blev mindre efterspurgt i 2002. Forårets tur gik til Næstved og Gavnø – 75 personer deltog i turen, som desværre ikke havde plads til alle tilmeldte. Bussens størrelse samt antal passagerer på udflugtsbåden på Næstved Kanal satte begrænsningen. Næsten lige så stor tilslutning var der til eftersommerens tur til Roskilde, hvor vi bl.a. så Domkirken og, efter en frokost om bord på udflugtsbåden Sagafford, Vikingeskibsmuseet. En virkelig god og udbytterig dag, der blev afholdt i det herligste solskinsvejr.

Endelig er der grund til at nævne, at vi rundede året af med to udgivelser, Esbjerg Kalender 2003 og bogen Mit liv i år 2000, som Esbjerg Byhistoriske Arkiv overtog udgivelsen af fra Ribe Amts Lokalarkiver. Bogen Mit liv i år 2000 blev præsenteret ved et reception den 11. december. Flere manuskripter ligger klar til udgivelse, men det er et tidskrævende arbejde at udgive bøger, og i 2002 blev det påvirket af mandsskabssituationen. Arkivets souschef gennem 17 år, Anette Rydahl, valgte at søge nye udfordringer, i første omgang ved at søge og få orlov indtil 31. januar 2003, men resultatet blev en opsigelse. Dette forhold påvirkede naturligvis arkivets i forvejen sparsomme ressourcer. Yderligere måtte der i november og december ekstraordinært bruges tid på organisatorisk arbejde i forbindelse med overvejelser omkring Esbjerg Kommunes ressourceforbrug.

2002 blev yderligere året, hvor Esbjerg Byhistoriske Arkiv i samarbejde med Esbjerg Kommunes Skoletjeneste gennemførte projekt Fra blækhus til mus i anledning af Esbjerg Skolevæsens 125 års jubilæum. Projektet bestod i at udarbejde en CD-rom med undervisningsmateriale, en website, en udstilling i arkivets udstillingslokale samt en vandreudstilling, der belyste Esbjerg Skolevæsens historie fra den første skole i Skolegade 41 blev taget brug af 137 elever og tre lærere den 1. oktober 1877 til i dag, hvor der er 20 folkeskoler i kommunen.

Det var lidt af en udfordring at belyse Esbjerg Skolevæsens udvikling på en overskuelig og pædagogisk måde, især fordi arkivet har utrolig meget materiale, især fotografier fra byens skoler. Såvel website som udstillinger rummer en kortlægning af de kommunale skoler sammenholdt med Esbjerg Kommunes udstrækning til forskellige tider. Desuden skildres udviklingen af skolens indholdsmæssige side, dvs. skolefag og skolens opbygning med f.eks. forskole, grundskole, mellemskole og så videre. Byens sociale profil og dermed socialdemokraternes indflydelse på skolepolitikken gjorde, at Esbjerg på mange måder blev en foregangskommune på skoleområdet. Udviklingen inden for undervisningsformer og disciplin blev ligeledes belyst og sammenholdt med, hvordan holdningen til børn har ændret sig. Den danske folkeskole er imidlertid ikke kun undervisning, men også forskellige sundhedsmæssige og sociale foranstaltninger som skolelæge, skoletandlæge, skoleudflugter, lejrskoleophold og, uden for skoletiden, feriekolonioophold. Også på disse områder var Esbjerg Kommune foregangskommune.

Hvor målgruppen for udstillingen på Esbjerg Byhistoriske Arkiv var byens borgere i almindelighed, var målgruppen for såvel vandreudstilling som website eleverne i kommunens mange skoler. Det miks af tekster og billeder, som eleverne her kan zappe rundt imellem, skulle gerne give dem lyst og indsigt til at kunne arbejde videre med et emne.

Efter åbningen af websitet viste teksterne og billederne sig dog ikke kun at være interessante for skoleelever. De havde også en karakter og en form, så de blev aktuelle for andre brugere. Kombinationen af skolehistorie samt muligheden for opslag i en relateret billeddatabase blev opfattet som en interessant cocktail, hvor brugerne enten passivt kunne lade sig underholde eller aktivt kunne søge på information og billeder. Det endelige resultat kan stadig ses, hvis man går ind på www.frablækhusilmus.dk, der rummer 700 billeder og oplysende tekster.

Udover den billeddigitalisering, der blev foretaget i forbindelse med Fra blækhus til mus, fortsatte Esbjerg Byhistoriske Arkiv i 2002 med at indskanne industri billeder i forbindelse fortsættelsen af projekt Industri og industrialiseringen. De digitaliserede billeder fra disse projekter lagres sammen med arkivets øvrige digitale billeder i Esbjerg Kommunes billeddatabase, Fotoware. Billeddatabasen forventes at blive tilgængelig på Internettet i slutningen af 2003. De forventes også at indgå i den digitale historiebog, som arkivet arbejder på sammen med Peter Bak og Jens Bjerregaard fra Esbjerg Statsskole. Bogen skal være færdig i 2003.

Også arkivets hjemmeside blev flittigt brugt i 2002 og rundede 18.000 besøgende. Heraf tilmeldte mere end 150 sig til arkivets nyhedsservice, hvor de fast med jævne mellemrum modtog nyhedsmails med oplysninger om aktiviteter som foredrag, udflugter m.m. Særlig populært på hjemmesiden var Esbjerg Leksikon, hvor brugeren finder interessante artikler om Esbjerg by. Også Esbjerg Borgerdatabase, som blev lanceret i år 2000, var stadig meget populær. Borgerdatabase, der indeholder oplysninger om borgerne i den oprindelige Esbjerg Købstad og den nuværende Esbjerg midtby, blev i løbet af 2002 opdateret med hele årgangen 1904, så basen omfatter både 1899 og 1904. Sideløbende med denne lancering arbejdede arkivet videre med at indtaste årgang 1909. Den forventes publiceret på hjemmesiden i løbet af 2003.

Mulighederne for at søge i Esbjerg Borgerdatabase eller andre Internet-steder gør dog ikke mikrokortene af kirkebøgerne overflødige. Takket være den store donation i forbindelse med jubilæet sidste år er der blevet købt mikrokort af kirkebøger fra næsten hele Fyn – nogle få sogne mangler endnu, men dem skulle der være mulighed for at indkøbe i det nye år, så vi kun mangler at få Sjælland dækket. Det bliver dog lidt af en økonomisk kraftanstrengelse i sig selv at opfylde det mål.

Arkivets IT-medarbejder, Nicolai Dupont Heidemann, var involveret i udarbejdelse af Esbjerg Kommunes nye kommunikationspolitik, der blev lanceret i december 2002. Han bidrog primært til afsnittene i politikken om den IT-baserede kommunikation. Kommunikationspolitikken kan læses på www.esbjergkommune.dk.

Ved udgangen af 2002 gik Esbjerg Byhistoriske Arkiv og IT-afdelingen ved Esbjerg Kommune sammen om at formulere et kortlægningsprojekt for kommunen. Projektets formål er at kortlægge kommunens IT-systemer med henblik på at kunne bestemme bevaring og kassation af data i disse systemer. Projektet vil få stor betydning for arkivets videre arbejde med at sikre, at ingen

bevaringsværdige/-pligtige data ved Esbjerg Kommune går tabt. Ikke mindst dette sidste projekt understreger, at arkivarbejde ikke kun foregår blandt støvede dokumenter, men også hører til den moderne IT-verden.

Esbjerg Idrætsarkiv

Gl. Vardevej 62, 6700 Esbjerg

Tlf.: 75 45 60 57

Åbningstid: Mandag til torsdag kl. 10.00-14.00 samt efter aftale. Fredag lukket

Leder: Niels Jørgen Højbjerg, Vestervangen 15, 6715

Esbjerg N. Tlf.: 75 12 29 75

Efter indflytning til Idrættens Hus Gl. Vardevej 62 har vi mærket en stigende interesse for vores arbejde. Der er i årets løb indleveret flere arkivalier. Bl.a. har arkivet gennem Kalle Spangsberg fået sponsoreret et maleri af fodboldspilleren Jens Peder Hansen. Maleriet havde været i privateje og var ophængt i Kølshavn.

Desværre har arkivet i 2002 mistet et medlem, Karl Ejler Kristiansen. I 2002 fik arkivet udarbejdet en folder med fotos og oplysninger om arkivet. Denne folder er fremlagt flere steder i Esbjerg.

Vi har haft en del besøgende, der næsten altid har medbragt interessant materiale, ligesom der har været flere forespørgsler, som vi har været i stand til at besvare. Arkivet har også været behjælpelig med oplysninger til Palle (Banks) Jørgensens bog om danske landsholds-fodboldspillere. Derudover har arkivet gennem året diskuteret Arkibas, forsikringer m.m.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 11 60 24

År 2002 forløb roligt i arkivet med en del mindre afleveringer, henvendelser fra slægtsforskere og besøg i arkivet. Mange af disse besøg sker uden for åbningstiden efter aftale med arkivets leder.

I begyndelsen af året skiftede vi en del af de billeder og plancher, der hang i arkivet, ud med billeder, der stod i magasinet. Vi valgte billeder, der skildrede Guldager set gennem forskellige kunstneres øjne. Der er to linoleumstryk samt en del akvareller. En af disse viser den gamle skole i Guldager, der nu er revet ned. Det er malet af Alfred Scharb fra Ganz i Østreg i sommeren 1945. Han

boede sammen med andre østregere i Røde Kors' lejr mellem Tarp og Andrup og malede en del billeder med motiver fra Bryndum og Guldager sogne.

I forbindelse med Arkiverens Dag afholdtes den 18. november en temaaften, hvor Henry Nielsen, Askov, der er opvokset i Guldager, fortalte om vognmandskørsel under besættelsen. Det blev en spændende aften for de 50-60 personer, der mødte op, og snakken gik livligt efter foredraget.

I det lokale blad Nordvest-Nyt har vi haft en artikel om billederne med lokale motiver, et uddrag af Henry Niensens foredrag »Med gasgenerator under besættelsen« samt en årsberetning.

Guldager Sognearkivs bestyrelse vil gerne rette en tak til alle, der har vist interesse for arkivet med besøg eller afleveringer i det forløbne år, og samtidigt udtrykke håb om, at 2003 må blive det år, arkivet bliver i stand til at erhverve programmet Arkibas til registreringsarbejdet.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Niels Bohrs Vej 9, 6700 Esbjerg

Tlf.: 65 50 42 50. Fax: 65 50 42 51

E-mail: hsb@hsb.dk

Hjemmeside: www.hsb.dk

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 og

torsdag kl. 10.00-12.00 samt kl. 13.00-18.00

Leder: Niels Wium Olesen

Året 2002 blev et af de mest skelsættende i Historisk Samling fra Besættelsestidens historie siden 1986, da fonden Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45 blev oprettet. Esbjerg Fonden bevilligede omkring tre mio. kr. til, at Samlingen kunne flytte fra lokalerne i Esbjerg midtby til egne lokaler på Syddansk Universitets campus på Niels Bohrs Vej. Hermed er der taget et stort skridt i retning af at opfylde målsætningen om at gøre Samlingen til den førende institution, når det gælder forskning i og formidling af besættelsestidens historie i Danmark. Der bliver dermed åbnet for kontakten til nye og flere brugere, ligesom der tegner sig nye muligheder for samarbejde med andre institutioner, herunder især – naturligvis – Syddansk Universitet.

De nye perspektiver for Samlingen førte til en større mødeaktivitet i bestyrelsen end sædvanlig. Fonden afholdt således tre bestyrelsesmøder i 2002. Revisor Jens Chr. Nielsen trådte efter eget ønske tilbage efter godkendelsen af regnskabet for 2001. Bestyrelsen takker ham for hans mangeårige indsats for Samlingen og hans usvigelige beredvillighed til at arbejde for Samlingen. Bestyrel-

sen takker endvidere Ralph Jørgensen for sit arbejde i Samlingens bestyrelse, som blev afsluttet ved bestyrelsesmødet den 15. januar. Lone Højbjerg takkes også for sit arbejde i bestyrelsen fra januar til juli.

Bestyrelsen takkede alle, der i årets løb har vist interesse for Samlingen. En særlig tak til Samlingens loyale medarbejdere, såvel de frivillige som de lønnede. Endelig skylder bestyrelsen Esbjerg Kommune stor tak for en altid velvillig indstilling over for Samlingen.

Året 2002 bød på såvel nye udadvendte tiltag som på aktiviteter bag kulisserne med henblik på udflytning, centerdannelse og fremtidige forskningsinitiativer. Projekt Udviklings- og studiemiljø for historiestuderende løb ind i vanskeligheder i 2002, da Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond ikke længere så sig i stand til at støtte projektet, som det havde været tilfældet i 2000 og 2001. Takket være de ansatte studentermedhjælperes villighed til at arbejde på frivillig basis lykkedes det dog at fastholde flere af aktiviteterne. Således var det muligt i januar og februar at afvikle fire undervisningsforløb for folkeskoleklasser på baggrund af det udviklingsarbejde, der var foretaget i efteråret 2001. Evalueringen af disse undervisningsforløb har fra såvel lærer- som elevside været meget positiv.

Flere af Samlingens studentermedhjælpere gik i løbet af 2002 ind i den forberedende fase af specialskrivningen, i hvilken forbindelse de har benyttet Samlingens arkivalier og kontorfaciliteter, fordi de netop har valgt besættelsestidens historie og beslægtede områder som emne. Hermed opfyldtes endnu en af projektets målsætninger, nemlig at skabe et decideret forskningsmiljø for besættelsestidens historie. Samtidig har andre af universitetets historiestuderende deltaget i vores studiekreds, ligesom ph.d.-stipendiaten Mogens Nissen, der arbejder med et projekt om landbruget under besættelsen, har deltaget og holdt oplæg.

Historikeren Palle Andersen har igen i 2002 været ansat via ekstern finansiering. Foruden at forestå registrering og indtastning i Arkibas har han arbejdet på et forskningsprojekt med henblik på at skrive en artikel/-bog om den illegale presse og dennes omtale af den tyske jødeaktion i Danmark i 1943. Til dette arbejde har han benyttet Samlingens arkivalier.

Nyhedsbrevets oplag fortsætter med at stige. Det er nu oppe på 750 eksemplarer, hvoraf 630 sendes til faste modtagere pr. post.

Forårets foredragsrække i samarbejde med Esbjerg Folkeuniversitet havde besøg af Steen Andersen, som fortalte om centraladministrationen under besættelsen, og

Aage Trommer, om jernbanesabotagen. I forbindelse med sidstnævnte emne, som er et af de mere kontroversielle emner i besættelsestidens historie, kunne vi byde velkommen til tilhørere fra København, Fyn og Østjylland. Dette kan ikke alene tolkes som et udslag af den offentlige interesse for besættelsestidens historie, som Samlingens aktiviteter imødekommer. Det kan også ses som et tegn på vores Nyhedsbrevs gennemslagskraft.

I efteråret var Rasmus Mariager, John T. Lauridsen og Hans Hertel inviteret til at holde foredrag om henholdsvis britisk propaganda, det danske nazistparti og kulturkampen før og efter besættelsen.

Foruden studentermedhjælpernes undervisningstilbud har Samlingen i årets løb haft besøg af fem folkeskole- og gymnasieklasser, som har modtaget foredrag og er blevet introduceret til Samlingen. Ved siden af foredrags-tilbuddene er der fortsat en solid interesse for vejledning i forbindelse med projektopgaver på både folkeskole- og ungdomsuddannelsesniveau. Eleverne kommer for at benytte Samlingens arkivalier eller få hjælp i arbejdet med problemformuleringer og litteratursøgning.

Samlingen introducerede en nydesignt hjemmeside i forbindelse med bekendtgørelsen af vores udflytning. I 2002 besøgte 19678 brugere hjemmesiden. Det er mere end en fordobling af besøgstallet fra 2001.

Palle Andersen har varetaget opgaverne i forbindelse med registreringen af Samlingens arkivalier. Arbejdet skifter mellem at registrere arkivalier fra det gamle registrerings-system og nyindkomne afleveringer. Registreringen af den esbjergensiske modstandsbevægelses byleder Frants Gertsens efterladte papirer var årets største opgave. Den er nu tilendebragt, og Samlingen har dermed endnu et stort og meget værdifuldt arkiv om Esbjergs besættelsestidshistorie, men også andre aspekter. Blandt de større privatarkiver skal Hasse Neebeks samling af arkivalier nævnes. Den omhandler særlig Gentoft, men også hele det sjællandske og landsdækkende modstandsarbejde.

Kaj Kongshøj fra gruppen af frivillige medarbejdere har videreført registreringen af vores samling af småskrifter, og Ib Rahbek har undersøgt nogle specielle begivenheder under besættelsen med henblik på offentliggørelse af historier om disse i Nyhedsbrevet. Hilda Pedersen, Dorthe Petersen og Anni Sønderborg fortsatte arbejdet med registrering af avisudklip.

Gennem året har Niels Wium Olesen publiceret følgende: *Establishing the Old Order. The War for Legitimacy in Denmark 1943-1950*, paper presented at the workshop *The Impact of National Socialist and*

Fascist Rule on Europe, Team 1, The war for Legitimacy in Politics and Culture in Gent, September 2002, samt Jens Otto Krag. En socialdemokratisk politiker. De unge år 1914-1950, ph.d.-afhandling, som i udvidet form (1914-1955) er under udgivelse på Syddansk Universitetsforlag (ultimo 2004). Herudover har Niels Wium Olesen skrevet 13 artikler i Gads Leksikon om dansk besættelsestid 1940-1945. Palle Andersen har leveret artikler til HSB Nyhedsbrev.

Samlingen er blevet besøgt fire gange af foreninger/højskoler/daghøjskoler til foredrag, og dele af Samlingens arkivalier er blevet fremvist. Dorte Petersen har i årets løb holdt foredrag på baggrund af sin bog Thue og hans tid. Niels Wium Olesen har holdt 12 foredrag på universiteter, uddannelsesinstitutioner, højskoler, arkiver og i foreninger rundt om i landet. Hertil kommer deltagelse i konferencer i København og Gent (Belgien). Samlingen har, udover samarbejdet med byens øvrige kulturinstitutioner om aktivitetskalendere og lignende, arbejdet sammen med flere af de nationale og internationale institutioner, der ligesom os beskæftiger sig med besættelsestiden og Anden Verdenskrig. Nævnes skal især Frihedsmuseet i København og Det Kongelige Bibliotek.

Det gode samarbejde med universiteterne er fortsat i forbindelse med de forskningsaktiviteter, som Niels Wium Olesen indgår i. Hertil kommer det nære samarbejde med Syddansk Universitet i Esbjerg med henblik på udflytningen og etableringen af forskningscentret Center for Europæisk Konflikt- og Identitetsforskning (CONIH), som stiftedes den 1. januar 2003. Syddansk Universitet og Historisk Samling fra Besættelsestiden er ligeberettigede parter i det nye forskningscenter, hvis mål det er at drive forskning på højeste internationale niveau. På centrets hjemmeside kan der hentes yderligere oplysninger (www.conih.dk).

Niels Wium Olesen er medlem af redaktionen for tidskriftet Den Jyske Historiker og sidder i repræsentantskabet for Dansk Center for Byhistorie i Århus.

Niels Wium Olesen afsluttede i september 2002 sit flerårige forskningsprojekt om Jens Otto Krag før, under og efter besættelsen med forsvaret af sin afhandling. Det skete på Syddansk Universitet i Esbjerg i overværelse af omkring 80 tilhørere. Dermed opnåede han ph.d.-graden.

Niels Wium Olesen fortsatte engagementet i det europæiske forskningsprojekt The Impact of National Socialist and Fascist Rule on Europe under European Science Foundation. Det skete blandt andet i form af fremlæggelsen af et paper på forskningsprogrammets konference i Gent i september. Arbejdet i kildeudgivelsesprojektet om

den dansk-tyske grænseregions historie 1933-1945 nåede i 2002 halvvejs med færdiggørelsen af afsnittet om tiden frem til verdenskrigens udbrud. Udgivelsesprojektet har foruden Samlingen deltagelse af danske og tyske institutioner i Aabenraa, Flensborg, Schleswig og Kiel. Kilde-samlingen forventes udgivet i 2003.

Samlingen deltager endvidere i det store danske forskningsprojekt om erhvervslivets forhold under besættelsen. Niels Wium Olesen påbegyndte i september sin del af projektet, som er en undersøgelse af fiskeriets forhold under besættelsen. Arbejdet forventes afsluttet ultimo 2003 med en forventet bogudgivelse i løbet af 2004.

Traditionsvis modtager Samlingen hvert år både små og store afleveringer. Blandt dette års bemærkelsesværdige afleveringer hører privatarkivet efter kriminalbetjent Anker Juul Mortensen. Arkivet belyser på spændende vis mellemkrigstiden i Horsens, besættelsestiden og den tidlige kolde krig i Esbjerg. Juul Mortensen var blandt de politifolk som tidligt blev involveret i illegalt arbejde, og han måtte for sit engagement betale med en internering i Gestapos fængsel i Kolding. Efter krigen påbegyndte han på eget initiativ efterretningsarbejde med det britiske Special Branch under Scotland Yard, hvor man blandt andet overvågede trafikken på Englandsbåden. Via en lang række breve kan man følge den spændende historie på nærmeste hold.

I løbet af året blev vi også kontaktet af flere tidligere modstandsfolk fra København, som ønsker at aflevere deres efterladte papirer til Samlingen. Disse henvendelser er et vidne om den stigende interesse for Samlingen uden for Esbjerg.

Samlingen vil gerne afslutningsvis sige tak til den nærmeste og gode samarbejdspartner i det daglige, Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Sidst, men ikke mindst en stor tak til alle, der i 2002 skænkede penge, dokumenter og bøger eller lignende til Samlingen. Afleveringerne er i den sidste ende det vigtigste fundament for Samlingens fremtidige arbejde.

Hjerting Lokalarkiv

Gl. Guldagervej 12-14, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Grete Gregersen, Engvænget 2, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 11 57 87

Arkivets postadresse: Engvænget 2, Postboks 3315,
6710 Esbjerg V

E-mail: 4g@mail.tele.dk

Atter et år er gået, og tiden er igen kommet, hvor der skal skrives beretning. Året 2002 har været et ret besværligt år. Vi har til huse i et af Hjertings gamle huse, hvor vi fra begyndelsen i 1993 har haft et meget lille lokale på ca. 16 m². Det var efterhånden fyldt op med arkivalier og bøger, så vi på knap selv kunne være der.

Det var så heldigt, at huset fik nedlagt en lejlighed, og der flyttede biblioteket ind i juni måned, hvor de fik godt 100 m² mod de ca. 50 m², de havde i det gamle lokale, og det var ganske tiltrængt.

Herefter forelå muligheden for, at lokalarkivet kunne få mere plads i Jon & Dittes Hus, og det er vi utrolig glade for. Vi fik to elever fra Esbjerg Tekniske Skole til at tapetsere og male vores nye lokale, og det blev ganske flot. Nu skulle vi så have flyttet alle arkivalier og møbler fra det gamle arkiv. Der skulle der også renoveres, hvilket var meget tiltrængt, da vi i 1999 havde en vandskade i forbindelse med pålægning af nyt tag. Der blev tale om nedbrydning af en indervæg og opbygning af en ny. Til dette arbejde havde vi ingen hjælp udefra, så bestyrelsen måtte selv trække i arbejdstøjet. Det var en stor opgave, men resultatet er blevet godt. Med vore vandproblemer var det desværre ikke slut. Radiatoren i rummet viste sig at være utæt – hvor længe den havde været det er ikke godt at vide, men gulvet var meget vådt, og det tog lang tid at få det tørt, så der kunne lægges linoleum på. I december måned var vi færdige med at renovere, og nu skal vi til at sætte på plads, så der forestår et stort arbejde i det kommende år.

Vi har søgt en del fonde om økonomisk støtte og allerede på nuværende tidspunkt fået tilsagn fra flere. Denne økonomiske støtte skal bruges til betaling af renovering af vore to lokaler og indkøb af EDB og arkivprogrammet Arkibas, så vi i forbindelse med at vi sætter på plads, kan registrere alle vores arkivalier elektronisk.

I året 2002 har der været rigtig mange indleveringer og forespørgsler til arkivet, og vi havde i sommerperioden en fotoudstilling i det tidligere bibliotekslokale. Udstillingen var ganske godt besøgt.

Til slut skal der lyde en stor tak til Esbjerg Kommune og de private fonde, som har bevilget støttet til vores arkiv.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V
Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen
Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 26 91 65
Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V

Sognearkivet har haft et stille år med en del afleveringer, men vi har ikke arkiveret så meget, da vi ikke har fået Arkibas endnu. Det håber vi at få i 2003.

Guldager Skole har kopieret materialer om Hostrup Sogn til undervisningsbrug, og arkivet har i samarbejde med sognets andre foreninger lavet en folder om vores aktiviteter.

På Foreningernes Dag den 7. september 2002 udstillede vi billeder fra Tarphage-færgen og Kokspang Skole med gamle billeder af lærerne og skolebilleder gennem tiden plus mange forskellige gamle skolebøger, som har været brugt på skolen, der blev nedlagt i 1991.

Vores kasserer som har været med fra begyndelsen, er fratrådt, men er stadig medlem af arkivudvalget.

Skads Sognearkiv

Mølhøjvej 10, Andrup, 6705 Esbjerg Ø
Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 18.30-19.30 samt efter aftale med lederen
Leder: Finn Ryneld, Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø. Tlf.: 75 16 00 48
E-mail: skads-kerke.ryneld@post.tele.dk
Arkivets postadresse: Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø

Skads Sognearkiv har i det forgangne år for alvor påbegyndt arbejdet med at udfærdige en »gårdhistorie«. Til brug i den forbindelse er der indkøbt et digitalt kamera, der flittigt anvendes til »fotodokumentation« af de enkelte gårde, som de fremtræder i dag. Billederne sammenkædes med gamle fotos af de samme ejendomme samt med indførsler i folketællingslister og opslagsværker, hvor de pågældende ejendomme er opført, samt med andet materiale om gårdene og de familier, der har boet dem gennem gårdene.

En stor del af registreringsarbejdet lettes af, at arkivet nu råder over ikke blot én, men hele to PC'er. Det er således også vores håb, økonomien vil tillade, at vi inden for en overskuelig årrække kan kobles på det elektroniske registreringssystem Arkibas.

Arkivet takker for såvel interesse som afleveringer i 2002 og håber, at endnu flere må finde vej til vores arkiv i det kommende år.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Vester Nebel Skole, Stokbrovej 16, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 99 89
Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 92 46
E-mail: henning.joergensen@esbjerg.mail.telia.com
Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N

Vester Nebel Sognearkiv har i år 2002 ført 12 indkomst-journaler, hvilket er omtrent samme antal som sidste år, og det er nok, hvad vi må vente i fremtiden. Af afleveringerne er en del afleveret videre til Esbjerg Byhistoriske Arkiv, idet der er tale om kommunale arkivalier. Blandt det afleverede er en del billeder fra Vester Nebel Skole. På egen hånd har vi anskaffet mikrokortkopier af realregistre til skøde- og panteprotokoller 1890-1955.

Formidlingsmæssigt har arkivet hjulpet med en billedudstilling på Vester Nebel Skole. Vi har to gange fremvist vores nye sognefilm (Sognefilm 2000), på en film-fremvisningsaften og ved den lokale byfest.

I arkivets almene åbningstid har der kun været få besøgende. Til gengæld har vi haft en del telefoniske og skriftlige henvendelser til arkivet – også fra USA, fortrinsvis vedrørende slægtsforskning.

Vi har også deltaget i RALs kurser og deltaget i arkivudvalget i Esbjerg Kommune, ligesom vi fortsat løbende registrerer efter SLAs system. I løbet af foråret 2003 regner vi med at anskaffe Arkibas. I 2002 har vi endvidere indtastet 1921-folketællingen i forbindelse med KIP-projektet.

Som altid er vi Esbjerg Kommune og Skads Herreds Brandkasses Fond tak skyldige for deres velvillige økonomiske støtte til arkivet, ligesom vi takker Vester Nebel Idrætsforening for lokalet, vi har til rådighed. Naturligvis takker vi også alle, der har afleveret bidrag til arkivets samling og for det gode samarbejde med Esbjerg Byhistoriske Arkiv og Arkivudvalget for Esbjerg Kommune.

Fanø Kommune

Fanø Skibsfarts- og Dragtsamling

Hovedgaden 28, Nordby, 6720 Fanø
Tlf.: 75 16 35 45. Fax: 75 16 62 01
Hjemmeside: www.fanoskibs-dragt.dk
E-mail: jcsvsv@post.tele.dk

Åbningstid: 1. maj–30. september: Alle dage kl. 11.00–16.00. 1. oktober–30. april: Hverdage kl. 11.00–13.00.
Søndag lukket

Leder: Anny Sørensen

Kontaktperson: Aage Krog Jensen, Tværvej 2, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 25 22

Arkivets postadresse: Tværvej 2, Nordby, 6720 Fanø

Fanø Skibsfart- og Dragtsamling blev i 2002 medlem af RAL og SLA som ekstraordinært medlem og har indkøbt programmet Arkibas til registrering af samlingen.

Fanø Skibsfarts- og Dragtsamling beskæftiger sig med storhedstiden for Fanø, der kulminerede i de sidste årtier af det 19. århundrede, hvor Fanø havde den største sejlskibsflåde uden for København. Skibsfartsamlingen belyser dette forhold ved hjælp af de mange skibsmodeller, der detaljeret gengiver alle de skibstyper, der har haft hjemme på Fanø, ligesom plancher fortæller om sømandens liv året igennem, og fotos giver os et indtryk af livet om bord og i havn. Men også kvindens liv er fastholdt, så man får et billede af hendes hårde hverdag, skildret i plancher og fotos. Ikke mindst viser dragtsamlingen, hvordan kvinden gik klædt på arbejde og til fest.

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60
Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00–12.00 samt onsdag kl. 19.00–21.00

Leder: Linda Vesterbæk, Strandvejen 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 35 95

Arkivets postadresse: Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø

Nordby Sognearkiv har haft mange henvendelser, såvel skriftlige, telefoniske som personlige. Det har været meget overvældende ikke mindst for den nye arkivleder, som dog heldigvis har haft nogle gode kollegaer. Ligeledes har arkivet været så heldigt, at vi også i år har kunnet »låne« Mette Heegaard fra Sønderho-arkivet til at føre indkomstjournalerne på Arkibas.

Arkivet har fået en hel del afleveringer, som så småt er ved at blive arkiveret. Der er såvel fotos, papirer som bøger, men én ting blev vi særlig glade for, nemlig afleveringen som er blevet til det, vi i arkivet kalder for Kromanns hjørne. Vi var så heldige, at fotograf J. N. Kromanns barnebarn gav sognearkivet den gamle fotograf-stol fra ca. 1892, et lille bord og nogle rigtig flotte fotografier i ramme. Nu bruges stol og bord, når vore besøgende skriver i gæstebogen.

Den største gave var dog, at Hanne og Villy Nielsen nu begynder at aflevere deres store lokalhistoriske samling om Nordby Sogn, Fanø (personer, bygninger og jord) i form af pdf-filer. Der vil gå endnu tre til fire år, inden samlingen er afsluttet, men Nordby Sognearkiv kan allerede nu vise vores besøgende indholdet på en skærm og udskrive ønskede sider takket være Fanø Spare- og Laanekasse, som har sponsoreret det nødvendige edb-

udstyr til sognearkivet. Med dette udstyr kan vi nu også gøre Anton Dams samling af skifter (ca. 800) tilgængelig på samme måde.

Til slut vil arkivet gerne takke Fanø Kommune, Skads Herreds Brandkasse og Fanø Spare- og Laanekasse for deres velvillige økonomiske støtte og sidst, men ikke mindst: Rigtig mange tak til alle der kom både med arkivalier og for at besøge arkivet.

Sønderho-arkivet

Sønegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Mandag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Jørgen Lind, Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 41 14

Arkivets postadresse: Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

Det forløbne år har været præget af en vis stilhed – rent bogstaveligt – først da vores computer brød sammen, siden da den var til diverse genoplivningsforsøg, og endelig da den blev erklæret »død«. Hele vores edb-indkomstjournalisering i Arkibas forsvandt dermed. Vores trøst er, at det meste i forvejen er journaliseret på papir, men ærgerligt alligevel at hele dette indtastningsarbejde skal gøres helt om igen. Tiden kunne være anvendt bedre.

Sammenkoblingen med arkivet i Nordby, der hele tiden har været et mål og en forudsætning, er dermed blevet et års tid forsinket, men især Mette Heegaard arbejder ihærdigt på sagen, så en dag når vi det utvivlsomt.

Arkivet har igen i løbet af år 2002 modtaget en del materiale, der udfylder større eller mindre huller i den bestående samling. Spændende er det også, at vi har fået overdraget resultater af personers studier af specielle emner – fundet i eller uden for vores arkiv – med tilknytning til Sønderho.

Arkivet har bl.a. medvirket ved Landsby-ugen i efterårsferien med byvandring, som man kunne kalde »Nogle huse i Sønderho – og deres beboere« og med den nye dias-serie, som man kunne kalde »Nogle beboere i Sønderho – og deres huse«. Et par dias-show med motorløbene er det også blevet til, det ene i Dansk Veteranbil Klub i København.

Som noget ret specielt har vi også kunnet glæde et par mænd, der restaurerer nogle ganske særlige gamle motorcykler, med detailbilleder af samme eller tilsvarende maskiner fra Fanø Motorløbene 1919-1924. Vi vil gerne bringe en tak til alle, som viser arkivet interesse og støtter det.

Grindsted Kommune

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted
Tlf. 75 32 09 00. Fax: 75 32 32 94

Åbningstid: 1. og 3. onsdag hver måned kl. 15.00-18.00 (juli måned undtaget) samt efter aftale. Læsestuen er åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted
Tlf.: 75 32 23 53

E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Hjemmeside: www.grindstedbib.dk

Arkivet modtog i det forløbne år 28 afleveringer. Af indholdet kan nævnes: Forhandlings- og regnskabsprotokoller fra en række foreninger, forretninger og virksomheder, en del billeder hvoriblandt et album med billeder af en lang række af klædefabrikens medarbejdere ved maskinerne på fabrikken. Vi har også modtaget tidsskrifter, videobånd, lydånd, lokalhistoriske udgivelser samt en del materiale vedrørende den gamle mordsag fra Nørre Urup.

Arbejdet i arkivet har i år drejet sig om registrering af nyindkomne og eksisterende arkivalier i Arkibas. Der er især udført et stort arbejde med gennemgang af de mange timers lydånd fra den hedengangne lokalradio i Grindsted. Arbejdet med registrering af avisartikler er også videreført.

Billedet er taget af fotograf Lund ca. 1920 og viser skrædderværkstedet på Grindsted Andels Klædefabrik. Personen stående i midten er skræddermester Madsen. Fabrikens gamle bygninger blev brudt ned i slutningen af 2002. Foto: Grindsted Lokalhistoriske Arkiv.

Vi har i år haft den glæde at se hele to nyudgivne lokalhistoriske bøger fra arkivets arbejdsområde. Den ene var Søren Manøes bog om mordsagen fra Nørre Urup. Den anden er Hans Erik Eriksens bog »Fra sognebogsamling til Folkebibliotek«. Det er en fornøjelse for arkivet at se håndgribeligt resultat af arbejdet med arkivets materiale.

Vi har igen i år haft mange besøgende på læsesalen. Antallet af skriftlige og telefoniske henvendelser har været stigende. Som et kuriosum kan nævnes, at billedet fra sidste års beretning gav anledning til en forespørgsel fra Finland.

Samarbejdet med Grindsted-Vorbasse Museum og Grindsted og omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening er videreført i det forløbne år. Vi har studiekredse omkring skrivning af lokalhistorie og indsamling af oplysninger om lokale virksomheder.

En forudsætning for Grindsted Lokalhistoriske Arkivs virke er den store og uegennyttige indsats, som ydes af de frivillige medarbejdere. Tak til alle for indsatsen i det forløbne år.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig
 Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-16.00 og
 3. onsdag hver måned kl. 18.00-20.00
 Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig.
 Tlf.: 75 33 58 57
 Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig
 E-mail: hejnsvig.sognearkiv@grindsted.dk

Hejnsvig Lokalhistoriske Forening, der er ansvarlig for arkivets drift og PR, havde 43 medlemmer pr. januar 2003.

Arkivernes Dag blev afholdt med et pænt besøgstal den 9. november i arkivlokalet med fotoudstilling af gård- og vindmøller fra perioden 1890-1930, hvor vindenergikilden blev afløst af elektriciteten. I alt ca. 20 forskellige vindmølle-fotos fra Hejnsvig-området havde vi fundet frem.

Ved årets generalforsamling havde vi museumsinspektør Holger Willumsen fra Grindsted Museum til at fortælle om vindmøllernes historie og betydning for dagliglivet, og hvad energien blev anvendt til, før den rigtige mekanisering dukkede op i landbruget.

Foreningen har anskaffet bogen om Troldhedebanen, der nu kan læses på arkivet. Seneste initiativ er lydoptagelse med ældre mennesker i sognet.

Arkivet har ifølge gæstebogen haft besøg af 140 gæster, der har været fire skriftlige forespørgsler fra hele landet, vi har udfyldt 29 indkomstjournaler for modta-

gelse af 172 forskellige arkivalier, der alle er blevet registreret i Arkibas.

Arkivavisen Hejnsvig Sognearkiv er udkommet to gange i årets løb med orientering om adresser og datoer for åbningstider samt om aktiviteter og andre meddelelser. I bladet er der også billeder af møller, og billeder vi mangler oplysninger til. Mølleudstillingen vil være permanent indtil Arkivernes Dag næste år.

Sdr. Omme Egnarkiv

Sdr. Omme Bibliotek, Skole Allé 3-5, 7260 Sdr. Omme
 Tlf.: 75 34 14 46
 Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00
 Ledere: Rudolf Skovhus, Hovedgaden 46,
 7260 Sdr. Omme. Tlf.: 75 34 11 68
 E-mail: Soarkiv@grindsted.byenet.dk

Sdr. Omme Egnarkiv år 2002 var det første år efter Gunnar Mølgaard. Egnarkivet har været synonym med Gunnar eller omvendt.

Arkivet har nok ikke været så synligt det sidste år, men det betyder ikke, at der ikke er sket noget på arkivet. Året har været et arbejdsår med registrering af materiale indkommet gennem flere år. Vores arkivar Rudolf Skovhus har været på et registreringskursus i Arkibas og har godt styr på systemet nu. For tiden arbejdes der på et windows-baseret program af Arkibas – det bliver spændende at se, hvordan det kommer til at køre. Vi håber, at Rudolf Skovhus også får styr på det nye system, når det kommer.

I årets løb er der indleveret forskelligt, bl.a. om elværket, skrædder Iversen m.m. Der har i årets løb været mange besøgende på arkivet, bl.a. af én der skriver om Teknisk Skole. Det har medført, at vi modtager en beskrivelse af Sdr. Omme Tekniske Skole.

At komme på arkivet er altid spændende. En dag kom der en mand, der er forhenværende købmand i Esbjerg og spurgte, om vi kunne hjælpe ham. Han var ved at lave sit stamtræ og havde været på flere arkiver, hvor han havde fået oplysninger og var blevet henvist til os, da det var muligt, vi kunne hjælpe ham videre. Det viste sig, at det kunne arkivet. Manden begyndte med at brede en hel papirslug ud fyldt med navne og årstal. Det viste sig, at han var i familie med formanden for arkivet, og at de havde fælles tipoldeforældre. Siden er der talt med manden af flere omgange, og han har været på arkivet for at få flere oplysninger. Så kom på arkivet og træf din ukendte familie!

Det kan nævnes, at vi i efteråret havde besøg af amtskonsulent Richard Bøllund, der var et positivt møde. Det

På Arkivernes Dag den 9. november 2002 havde Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv en udstilling med fotos af gård- og vindmøller fra perioden 1890-1930. En af gårdmøllerne fra Hejnsvig-området ses her. Foto: Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv.

er altid rart, når man kan få inspiration til, hvordan man ordner de ting, man får ind på arkivet.

I april måned var bestyrelsen på virksomhedsbesøg. Frode Lorentsen berettede om »Fra landsbysmedje til moderne industrivirksomhed«. Det var vældig interessant at se og høre om den store udvikling, der er sket på så kort tid.

Arkivet har i årets løb modtaget et hængemappeskab inklusiv mapper, doneret af Omme og EA kontorfor-
sning. Skabet er beregnet til opbevaring af billeder, og arkivet er meget taknemmelig for det.

I det indeværende år vil arbejdet med registrering af det indkomne materiale blive færdig. Hvis det lykkes at få et program, vil der også blive arbejdet med billedregi-
strering, men der ligger mange timers arbejde i det. Desuden er der ønske om at få lavet en ny pjece om arki-
vet, som kan husstandsomdeles en gang i løbet af efter-
året.

Til Arkivernes Dag til efteråret efterlyses der gode ideer og emner. Desuden efterlyser arkivet én, som kunne have tid og lyst til noget spændende fritidsarbejde på arkivet. Til slut en tak til bestyrelsen for samarbejdet det forgangne år og en stor tak til Rudolf Skovhus for det store arbejde, han lægger på arkivet.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Sognelunden, Fåborgvej 151, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederne

Ledere: Margit Hansen, Grønnegade 11, 6753 Agerbæk

Tlf.: 75 19 64 13 og Henry Brandt, Tyttebærvej 5, 6753

Agerbæk. Tlf.: 75 19 64 38

Året 2002 har været stille og rolig for arkivet. Vi har fået en del afleveringer i årets løb, dog mest billeder. Vores mangeårige arkivleder Hans Nielsen er stoppet i år på grund af sygdom. Hans har lavet et stort arbejde på arkivet, og det er også hans fortjeneste, at vi har fået så godt styr på vores arkivering. En stor tak til Hans for hans store indsats.

Vi har fået en ny arkivleder i årets løb. Margit Hansen og også Leo Mathiassen fra bestyrelsen er begyndt at hjælpe med registrering, så i øjeblikket er vi godt kørende. Vi har ca. 1250 billeder registreret og en del arkivalier og avisudklip.

I efteråret var vi med på messen i Helle Hallen sammen med de øvrige arkiver i kommunen. Det var en meget besøgt stand. Vi har, som vi plejer, fået tilskud til driften fra Skads Herredes Brandkasse og Kalkselskabet, hvilket vi er meget taknemlige for.

Byrundturen i forbindelse med byfesten havde som sædvanlig samlet en stor flok mennesker, hvor der blev fortalt om husene i den nordlige ende af byen. Efter rundturen var der fælles kaffebord i teltet på stadion.

Vi får lejlighedsvis besøg på arkivet. Det er altid dejligt, når der er interesse for det arbejde, arkivlederne laver. Pladsen på arkivet er måske lidt for trang, når vi har besøg, og gangbesværede har svært ved at komme op ad trapperne. Vi ville gerne have haft lokaler nede ved jorden, så adgangsforholdene var lidt bedre.

Til slut en tak til bestyrelsen og arkivlederne for deres arbejde i årets løb. Det kan til sidst oplyses, at vores mangeårige formand Jens Schultz ikke ønskede genvalg til bestyrelsen. Der skal lyde en stor tak til Jens for hans indsats i bestyrelsen. Han har altid været en engageret formand og mødt til alle møder med et godt humør og velforberedt.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Krosvinget 12, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Ledere: Gerda Dahl, Fåborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre

Tlf.: 75 19 50 27 og

Svend Håhr Kristensen, Fåborgvej 95, Fåborg, 6818 Årre

Tlf.: 75 19 52 08

Arkivets postadresse: Fåborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre

2002 har været et godt år for arkivet. Vi har fået 23 afleveringer, deriblandt en del fra Brugsen, som er lukket. Der indkom også historisk materiale om forsamlingshuset, som blev oprettet 1887 og nedlagt igen i 1939. Afleve-

ringen indeholder protokoller og regnskabsbøger fra alle årene samt en oversigt over hvem der tegnede aktier.

Vi har fået foto af alle gravstenene på kirkegården, i alt 411 stk. En dame fra Langeland, som havde sin barndom her i sognet, har sendt sine barndomserindringer. Vi har også været ude på alle gårdene for at samle oplysninger om, hvad der er sket, siden vores seneste bog udkom.

Vores arkiv er flyttet til bibliotekslokalerne, da biblioteket er nedlagt fra 1. april 2003. Vi har fået ny leder, den tidligere ønskede ikke at fortsætte.

Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv

Skovbrynet 2, Grimstrup, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Mary Sandberg, Møllegaardsvej 22, Hjortkær, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 10 14

Arkivets postadresse: Møllegårdsvej 22, Hjortkær, 6818 Årre

Hjemmeside: www.grimstrup sogn.dk

I året 2002 har arkivet modtaget 23 afleveringer. Vi har modtaget større afleveringer fra Roussthøje Lokalforening og Grimstrup Brugsforening samt en spændende aflevering, bl.a. om udskiftningen i Roussthøje i 1795. Materialet stammer fra afdøde lærer Buch, Tistrup, der er forhenværende lærer i Roussthøje. Der har i årets løb været en del forespørgsler, både telefoniske og skriftlige, ligesom der har været personlige henvendelser.

Vintermødet havde god tilslutning. Harald Christensen, Vejen, fortalte om sin tid som arbejder i brunkulslejrene i Søby. Sommerudflugten gik til Vikingelandsbyen i Lustrup ved Ribe, hvor vi blev vist rundt og fik fortalt om dagliglivet i vikingetiden. Bestyrelsen havde medbragt kaffe, som vi nød i det fri.

Arkivet skal flytte igen. I forbindelse med at biblioteket skal nedlægges, er vi blevet opsagt, men arkivet flytter midlertidigt til et kælderlokale på Egekratskolen. Her skal til sommer opføres en tilbygning, hvor vi får et lokale. Så må vi håbe, det bliver et permanent sted for arkivet.

Næsbjerg Sognearkiv

Næsbjerg Skole, Trosrosevej 2, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 13.30-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Hans Møller, Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde

Tlf.: 75 26 71 45

Arkivets postadresse: Kirkegade 3, Næsbjerg, 6800 Varde

Et stille år hvad afleveringer og besøgstal angår. Ti afleveringer er det blevet til, deriblandt alle papirer om Næsbjerg Vandværk fra begyndelsen i 1932 til nedlæggelsen i 1972. Da overgik forbrugerne til det nyetablerede Helle Vest.

Vi er kommet langt med vores gennemgang og registrering efter SLAs principper, og det er det meste af tiden gået med. Vi skal nu i gang med billedregistrering og vil gøre brug af vores gode konsulent for at komme i gang.

Der tales meget om faldende medlemstal i arkiverne. Det har vi heldigvis ikke mærket. Vi sender årligt en hilsen ud til alle med girokort og giver så en orientering om vores arbejde og en opfordring om at støtte med det lille beløb på 20 kr. pr. person.

Vores udflugt var en aftentur rundt i vores egen kommune med bus og sponseret chauffør. Vi havde en guide,

som var godt lokalkendt, så det blev en spændende aften med god tilslutning.

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00
 Ledere: Frede K. Madsen, Svinget 13, Tofterup,
 7200 Grindsted Tlf.: 75 33 72 23 og
 Tage Christensen, Torvevænget 4, Tofterup,
 7200 Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23
 Arkivets postadresse: Svinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted

Arkivet i Starup har i 2002 modtaget syv afleveringer af forskellig slags. Vi har haft 30 besøgende, deraf et hold 50 års konfirmander.

Udflugten gik til Haderslev, hvor guiden fortalte om den gamle bydel. Vi sluttede i domkirken.

Hvert år den 4. maj rengøres mindestenen ved »russerhulen« i Grimstrup Krat, til minde om to russiske krigsfanger, der flygtede fra tyskerne under Anden Verdenskrig og skjulte sig i hulen. Foto: Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv.

Lokalhistorisk Forening for Årre Sogn fejrede 25 års jubilæum den 20. september 2002 på Årre Kro. Der blev holdt foredrag og vist film og lysbilleder. Foto: Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 3, Nordenskov, 6800 Varde

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 14.00-16.00 eller efter aftale

Leder: Aage Meldgaard, Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde. Tlf.: 75 29 82 12. Fax: 75 29 88 56

Arkivets postadresse: Sønderskovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

Der har i året, der er gået, været 15 afleveringer, bl.a. fra det nedlagte Nordenskov Mejeri. Der har været afholdt byvandring i Nordenskov med ca. 50 deltagere. Der blev især lagt vægt på erhvervslivet gennem tiderne, dvs. butikker og håndværk.

Vi har haft åbent-hus en lørdag formiddag med besøg af 14 gæster. Ved årets generalforsamling var emnet Nordenskov Mejeri. Der var udstilling, og tidligere mejeribestyrer Sv. E. Skov fortalte om mejeriets udvikling frem til tidspunktet, hvor Arla traf beslutning om nedlæggelse, hvorved byen mistede 90 arbejdspladser.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre Skole, Skolegade 25, 6818 Årre

Åbningstid: Hver torsdag kl. 15.00-18.00 (oktober-marts) samt efter aftale med lederen

Leder: Arne Asp Sørensen, Kirsebærvænget 10, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 28 40

Arkivets postadresse: Kirsebærvænget 10, 6818 Årre

Året 2002 har budt os spændende opgaver i arkivet. Vi deltog i byfesten og havde en bod med forskelligt billed- og arkivmateriale. Ligeledes var vi med i en byvandring, og der blev berettet om det gamle forretningsliv i byen. Mange interesserede mødte op.

Lokalhistorisk Forening for Årre Sogn fejrede 25 års jubilæum den 20. september med en nostalgisk festaften på Årre Kro.

Arkivet har i det forløbne år modtaget en del afleveringer af forskellige arkivalier og billedmateriale. Ved vores årsmøde/generalforsamling havde vi besøg af tidligere studielektor Dorthe Pedersen, som holdt foredrag

om emnet Thue og hans tid. Der blev vist lysbilleder, fremstillet af amatørfotos, med tørvefabrikationer/-gravning.

Der blev valgt to nye medlemmer til bestyrelsen, foreningen har nu 122 medlemmer. Lige nu er der gang i renovering og en udvidelse af arkivlokalet.

Holsted Kommune

Aastrup Sognearkiv

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf. 75 19 85 69
 Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15.00-19.00
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Olga Pedersen, Vestergade 6, 6670 Holsted
 Tlf.: 75 19 82 80
 E-mail: Olga@post8.tele.dk
 Arkivets postadresse: Vestergade 6, 6670 Holsted

Aastrup Sognearkiv har i 2002 haft et arkivmæssigt spændende år. For det første er arkivlederen flyttet fra sin gamle adresse på Boldingvej i Glejbjerg til Vestergade 6 i Holsted. Det har betydet, at kontakten til arkivet er blevet anderledes. Mange henvender sig stadig til arkivlederen på den nye adresse, hvor det »gamle« telefonnummer 75198280 er bibeholdt, men kontakten til de øvrige fire personer i bestyrelsen er naturligt blevet styrket, og det er vores håb, at dette vil kunne bære nogle år endnu.

Afleveringer til arkivet har været nogenlunde stabilt, sammenlignet med tidligere, ligesom besøgstallet er nogenlunde stabilt. Af større afleveringer kan nævnes regnskabsbilag fra et landbrug. Afleveringen omfatter tredive år, og begynder omkring 1970. Dette arkiv er båndlagt i 25 år.

På grund af arkivlederens flytning har arkivet ikke deltaget i eller afholdt udstillinger eller lignende.

Lokalarkivet for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf. og telefax: 75 39 20 10
 Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-18.00, i perioden
 1. oktober - 1. april tillige tirsdag
 kl. 19.00-21.00 samt efter aftale med lederen
 Leder: Chr. Carstensen, Østergade 29, 6670 Holsted
 Tlf.: 75 39 22 59

Der har som sædvanlig, og heldigvis, været nok at lave for arbejdsgruppens medlemmer, både de der har deres faste vagter, når arkivet har åbent, som de der virker »ude i marken«.

Antallet af besøg og henvendelser i øvrigt har i det forløbne år været 272, en fremgang på 15 % i forhold til det foregående år eller dobbelt så meget som det årlige gennemsnit. Også antallet af afleveringer har været større end året før, så arkivets samlinger efterhånden fylder ca. 100 hyldemeter, excl. et fyldigt bibliotek og en skolebogsamling.

Det kan måske undre nogle, at vi anvender tid på at føre disse statistikker, men vi mener, at det giver et godt billede af arkivets virksomhed, men også et godt grundlag over for tilskudsgiverne, som herved må kunne forstå, at arkivet ikke er en kaffeklub, ligesom det er med til at synliggøre arkivet.

Det er ikke et stort arbejde at lave disse statistikker, når blot det tilrettelægges fornuftigt. Vi skønner, at vi max. bruger en time årligt for at lave en opgørelse over antallet af henvendelser og afleveringer.

Vi har i det forløbne år medvirket ved to arrangementer for Turistforeningen, og her har der været 50 deltagere. Desuden har vi bidraget med stof til kommunens og dommerkontorets hjemmesider, hvor vi har redegjort både for kommunens og retskredsens historie.

Endelig har vi på opfordring skrevet tre jubilæumshæfter, alle bestilt og betalt af foreninger og lignende. Det drejer sig om hæfter for Holsted Plantage, Stenderup Kirke og Føvling Forsamlingshus, alle i forbindelse med 100 års jubilæum.

For at styrke økonomien, men også som et led i arkivets PR-virksomhed, har vi som tidligere deltaget i forskellige markeder og messer. Det blev til fire det forløbne år. Her har vi solgt vores egne udgivelser og nogle af de jubilæumshæfter, vi har modtaget som vederlag for »forfatterskabet«, men selvom salget ikke altid har været stort, har vi herigennem vist vores ansigt, skabt nogle kontakter og gjort folk interesseret i egnens historie.

En enkelt af de modtagne afleveringer skal nævnes her. Den kom fra en fjern slægtning af en for længst afdød arrestforvarer i Holsted. Holsted havde fra tinghusets opførelse i 1845 og indtil 1939 en arrest, hvor der var plads til 12 arrestanter. Som arrestforvarer blev der ofte ansat en tidligere underofficer fra hæren, der her kunne supplere den beskedne pension med en ligeså beskedne løn som arrestforvarer. En sådan var Fr. Grøn Madsen, der var ansat fra 1894 til 1905. Han har efterladt sig en regnskabsbog, ganske vist tidligere brugt af en anden handlende i byen, vores første bogtrykker, som hed Vandt. Madsen har minutøst indført alle sine indtægter og udgifter som arrestforvarer i bogen. En af indtægterne var kost til arrestanterne. Det var lidt forskelligt, hvad

han fik for det, men som oftest var det under 1 kr. pr. arrestant pr. dag. Han havde desuden lidt landbrug, tre køer og seks svin. Det gav også lidt indtægt ved siden af den førnævnte beskedne pension, 112,50 kr. i oktober kvartal 1895. Endelig kunne han få lidt penge for andre gøremål, ligsyn 50 øre, vidne i retten 1 kr. osv. Manden har sikkert været tilfreds. Stillingen som arrestforvarer gav i en lille by som Holsted en vis status.

Da han måtte opgive sin stilling som arrestforvarer, flyttede han til byens ældste hus, Brohuset, hvor han åbnede en bundtmagerforretning. Det var ikke en forretning, der gav det voldsomme overskud. Snarere må man sige, det var lige fra hånden til munden. Forretningen fortsatte dog til udgangen af 1917, hvor den sidste måneds varesalg var 15,10 kr. Lokalerne blev nu udlejet, men det gav ikke nok. Hvis han ikke havde fået understøttelse fra sine børn, var han død af sult. Kassebogen slutter i 1920.

Når man ser de små tal, må man smile og ryste på hovedet, men sådan var forholdene dengang. Selv om man ikke er så gammel, at man kan huske de tider, behøver man blot at tænke 50 år tilbage, hvad var lønningerne og hvad kostede varerne – det stod i forhold til hinanden, dog har man i dag et større spillerum end for 50 år siden.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg

Åbningstid: Tirsdag kl. 15.00-17.00

Ledere: Henry Søholm, Sandagervej 7, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 60 69 og

Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg.

Tlf.: 75 39 62 57

Arkivets postadresse: Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Arkivet i Hovborg har haft et rigtigt godt år, dog med lidt lavere besøgstal end foregående år, men med stigende aktiviteter på andre områder. Efter arkivet har fået telefon, er henvendelserne blevet meget hyppigere end tidligere. Antallet af afleveringer har været lidt dalende, men ikke meget.

Indsamlingen af billedmateriale om huse i og uden for Hovborg er så godt som afsluttet, selvom vi jo løbende ønsker at supplere samlingen med billeder eller kopier af billeder, som arkivet ikke har i forvejen.

Vi er kommet et godt skridt videre med at interviewe ældre borgere, men det er et meget stort og tidskrævende arbejde. Det vil blive prioriteret højt i den kommende tid.

Den helt store begivenhed i 2003 er skolens 100-års jubilæum. I den forbindelse vil arkivet lave en udstilling om skolen i gamle dage. Udstillingen kædes sammen med en emneuge med samme tema, der afholdes på skolen den sidste uge i oktober (skolens jubilæum er den 1. november). I de mange hundreder indbydelser fra jubilæumsudvalget til tidligere elever vil der fra arkivet være en opfordring til at lade arkivet låne gamle billeder fra skolen og/eller fra Hovborg. Det er en enestående chance for at samle billeder, som vi endnu ikke har kendskab til, og til forhåbentligt at lave en rigtig spændende billedudstilling i forbindelse med jubilæet.

Arkivet ser med fortrøstning på fremtiden, da interessen for historie er stor i Hovborg. En stor tak til Henry Søholm Jensen og Kristian Jakobsen, som hver eneste tirsdag året rundt er at finde på arkivet. Uden deres viden og entusiasme ville arkivet i Hovborg være ringe stillet.

Ribe Kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Projekthuset, Hillerupvej 13, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Agnete Toft, Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe. Tlf.: 75 42 12 69

Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe

Vi har haft nogle henvendelser angående kirkebøgerne og fået nogle billeder og protokoller.

Det er stadig lidt uvis, hvor vi kan få lokaler til arkivet, men vi håber, der snart findes en løsning.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 51 27

Arkivets postadresse: Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

Arkivet har i det forløbne år kun modtaget få afleveringer. Til gengæld er en af afleveringerne temmelig omfangsrig. Hviding Skole er blevet nedlagt, og herfra har vi bl.a. modtaget en del skole- og konfirmationsbilleder.

Skoleindleveringen bevirkede samtidig, at vi aktivt gik i gang med at supplere vores billedsamling af konfirmati-

ons- og skolebilleder. Vi har således en komplet samling af konfirmationsbilleder fra 1957-1993.

Vi har haft et par henvendelser om slægtsforhold, men besøgende er det desværre småt med.

Jernved Sognearkiv

Jernved Skole, Aktivitetshuset, Kirkebakken 33, Jernved, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 19.00-20.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Jens Chr. Jensen, Gulerodsmarken 1,

6771 Gredstedbro Tlf.: 75 43 14 58

Arkivets postadresse: Gulerodsmarken 1,

6771 Gredstedbro

Jernved Sognearkiv havde et spændende år i år 2002. Vi fik nye lokaler i det nye aktivitetshus, som beboerne i Jernved har bygget. Det er et dejligt lokale med brandsikker boks, som vi betingede os i planlægningen. Vi har gratis husleje, lys og varme.

Ved indvielsen havde vi åbent-hus med mange besøgende, og senere arrangerede aktivitetshuset loppemarked. I den forbindelse havde vi også åbent og dermed igen mange gæster. En aften havde vi inviteret kommunens lokalarkiver, for at de kunne bese vores nye omgivelser. I forbindelse med flytningen har vi forsøgsvis lavet åbningstid hver tirsdag eftermiddag fra kl. 14.00 til 17.00 og håbede dermed på flere besøgende, men det gav ikke den succes, vi havde håbet på.

I årets løb fik vi gode indleveringer, bl.a. elevbilleder fra Gredstedbro Skole over en årrække på en snes år, hvor vi med besvær fik sat navne på eleverne, som så bliver registreret på computeren. Vi har også kunnet mærke en større interesse og forståelse for afleveringer fra sognets beboere efter åbent-hus arrangementerne.

Kalvslund Sognearkiv

Kalvslund Skole, Koldingvej 115, Kalvslund, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale på tlf.: 75 43 70 07 eller 75 42 01 84

Leder: Jørgen Jørgensen, Østervej 26, Kalvslund,

6760 Ribe. Tlf.: 75 43 70 07

Arkivets postadresse: Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe

Arkivet har igen haft et roligt år med en del afleveringer, besøg og forespørgsler. Af afleveringer af særlig interesse kan nævnes fæstekontrakter, skøder, aftægtskontrakter og et testamente samt familie billeder fra en gammel slægtsgård, som nu er blevet udstykket og nedlagt. Endvidere

har vi modtaget et matrikelkort fra 1878 over den del af sognet, der blev tysk efter 1864.

Angående forespørgsler har vi flere gange kunnet hjælpe folk med oplysninger om familieforhold. Arbejdet med gårdhistorie om ejer- og familieforhold tilbage i tiden samt oprettelsen af ejendomme på udmarkerne i nyere tid fortsætter.

Ribe Byhistoriske Arkiv

Ribe Folkebibliotek, Giørtz Plads, 6760 Ribe

Tlf.: 75 42 17 00. Fax: 75 42 28 43

E-mail: arkivet@ribekom.dk

Åbningstid: Mandag-torsdag kl. 13.00-16.00, 1. torsdag hver måned tillige kl. 16.00-18.00 (oktober-marts)

Leder: Karen Margrethe Melbye

I maj måned kunne Ribe Tulipanfest fejre 50-års fødselsdag. I den anledning lavede arkivet en udstilling med avisartikler fra de første fester. Vi havde på det tidspunkt ingen billeder, der dokumenterede begivenhederne de første år. Udstillingen kom en ripenser, nu bosat i det nordlige Jylland, for øre. Han forærede os 60 amatør-fotos fra Tulipanfesterne 1952-1960.

I juli måned havde arkivet endnu en udstilling. Emnet var denne gang 50-året for domorganist Rued Langgaards død. Senere på året lagde Ribe Folkebibliotek hus til Det Kongelige Biblioteks store udstilling om komponisten Rued Langgaards liv.

I sensommeren fik arkivet et tilbud fra en indehaver af Ribe Stiftstidende 1812-1974. Tilbuddet lød på deponering af avisen indtil 2027. Det var jo et fint tilbud, men hvor opbevarer man 170 stk. indbundne aviser, hvoraf en del er kæmpestore og tunge? Vi havde ikke selv plads. Kommunens institutioner blev spurgt om opbevaringsmulighed for samlingen, og det resulterede i, at aviserne nu står trykt og godt i det tidligere CF-sikringsrum under Valdemarkolen. Civilforsvaret i Ribe stillede med fire mand og en bil, da aviserne skulle i hus, og vi er CF dybt taknemmelige for den store hjælp. I øjeblikket søger vi fondspenget til mikrofilmning af avisen, der begyndte at udkomme i 1786.

Arkivet har haft 473 henvendelser, og der er indkommet 76 afleveringer. Vi kan tydeligt mærke e-mailens indtog i slægtsforsker-sammenhænge. En stor del af henvendelserne via e-mails kommer fra USA. Arkivet har stillet materiale til rådighed for Ribe-kalenderen 2003 og årbogen By Marsk og Geest 2002. Begge publikationer udgives på forlaget Liljebjerget i Ribe.

Tulipanfesten i Ribe fejrede sit 50 års jubilæum i 2002. I den anledning lavede Ribe Byhistoriske Arkiv en udstilling om emnet. Her ses et billede fra tulipanfesten i et af årene 1952-1960. I baggrunden skimtes Ribe Instrument Sliberi. Foto: Ribe Byhistoriske Arkiv.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 9.30-11.30, dog med enkelte undtagelser

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

E-mail: sergeiradonetskij@yahoo.com

I januar måned 2002 inviterede »afviklingsudvalget« af Seem-Varming Brugs til tømning af loft og butiksarkiv. Her viste sig mængder af interessant materiale, men af hensyn til yderst knebne hyldemetre valgte jeg at gemme

alle protokoller og kassere alt fakturamateriale og bestillingslister. Hele herligheden henligger endnu uregistreret.

Der er sendt en slægtsoversigt vedr. slægten Riis, som i flere generationer ejede Seemgaard. Heri fandtes adskilligt nyt, som arkivaren tidligere har søgt opklaret.

Arkivet har leveret noget materiale til en ph.d.-studerende vedr. gymnastikinspektør Else Thomsen, den eneste »kendte person« fra Seem Sogn iflg. Trap Danmarks beskrivelse. Der er spurgt, om arkivet har materiale om en slægt Lehmann, som tidligere var ret udbredt i lokalområdet. Kopier er sendt til spørgeren. Der har været syv besøgende i årets løb.

Der arbejdes pt. på en fotoregistrant over boliger og beboere i Seem Sogn frem til år 2000, og den forventes afsluttet i løbet af 2003.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Dinne Christiansen, Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe. Tlf.: 74 86 72 43

Arkivets postadresse: Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe

I året 2002 har arkivet haft de tilbagevendende aktiviteter, som en udstilling i foråret, hvor emnet var Grænsen i Spandet 1864-1920. Arkivet har deltaget i »Spandet By Night« med udstillingen En aflevering fra et dødsbo, og har arrangeret gåturen Kend dit sogn, hvor vi gik en bytur, og emnet var erhverv før og nu. Efterfølgende har vi inviteret personer med kendskab og god hukommelse til en fortælleeftermiddag om gåturens emne, og her har vi så skrevet referat af oplysningerne. Vi fik rigtig mange gode oplysninger.

Af særlige afleveringer kan nævnes en spolefilm fra ringriderforeningens 30 og 50 års jubilæum, et kopi-bånd af en radioudsendelse, hvor en borger fra sognet fortalte om sin far, som var i russisk fangenskab under Første Verdenskrig, samt en landmands dagbøger 1940-1999.

Arkivet har fået lavet en revideret udgave af folderen om Spandet Sognearkiv. Vi har haft forespørgsler om slægter både pr. brev og ved personlige besøg. Desuden har vi haft 34 registreringsaftener.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale

Formand: Ety Fønss, Harevej 26, Egebæk, 6760 Ribe
Tlf.: 75 44 57 70

Arkivets postadresse: Harevej 26, Egebæk, 6760 Ribe

Som alt i denne verden går det op og ned, således også for Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn. Vi har været inde i en svær periode med megen sygdom og fravær, som blandt andet har medført store problemer med vores Arkibas-system. Vores dyrt købte erfaring er, at der i ethvert arkiv mindst bør være to eller tre, der er godt inde i systemet. For et lille arkiv som vores er det imidlertid svært hele tiden at have både økonomisk og tidsmæssigt overskud til at sende folk på Arkibas-kurser.

Vi har i det forgangne år haft to ud af syv medlemmer med på kurset, og vi har haft besøg af amtskonsulent Richard Bøllund. Håbet er, at vi efter endnu et besøg af amtskonsulenten kan begynde at se lysere tider i møde og komme til at fungere som arkiv igen.

Af oven for nævnte grunde har vores skoleudstilling fået lov til at vare to år, men den 1. februar i år åbnede vi udstillingen Kroerne i Vester Vedsted Sogn. Det viste sig, at der havde været ikke mindre end syv kroer i vores lille sogn, dog ikke på samme tid. Udstillingen bygger bl.a. på en meget stor og velordnet aflevering om Egebæk Kro, som vi modtog i 2001 fra fhv. forskningsbibliotekar Kirsten Weber, Frederiksberg. Kirsten Weber er barnebarn til den sidste kroer på Egebæk Kro, så denne kros historie er meget veldokumenteret, idet Kirsten Weber og hendes familie har været meget omhyggelige med at gemme alt af historisk betydning fra kroen.

For læsere af Mark og Montre 1965 kan vi henvise til artiklen Fra Andrea Andersdatters piedestal, som er skrevet af Kirsten Weber. Den her omtalte piedestal stod i kromandens stue på Egebæk Kro. Det har været spændende at sætte fokus på kroerne og deres historie, som samtidig viser noget om landsbyernes og samfærdsels historie. I en ellers svær periode har arbejdet med udstillingen været et lyspunkt.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal Skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Christian Nielsen, Væesvej 6, 6771 Gredstedbro
Tlf.: 75 43 11 53

Arkivets postadresse: Væesvej 6, 6771 Gredstedbro

Det har igen været et stille år med kun et par enkelte afleveringer. Der har i det forløbne år været otte besøgende, der søgte efter slægten. Der har været en del skriftlige forespørgsler, som vi har kunnet besvare positivt. Tre af forespørgslerne har været fra Amerika, hvortil vi har sendt en hel slægtshistorie. Alt vores registrering foregår nu i Arkibas.

Varde Kommune

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30 samt efter aftale

med lederen. Leder: Carsten Carstensen, Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 91 83

Arkivets postadresse: Toftnæsvej 11, Toftnæs, 6800 Varde

Året 2002 blev for Alslev Sognearkiv et edb-år, idet vi i årets løb fik installeret en PC, og der var en masse ting, som skulle føres ind på maskinen.

Der har været god interesse for arkivet i det forløbne år med mange besøgende (86), og af afleveringer har vi modtaget i alt 17. Vi har i årets løb arbejdet med at affotografere og registrere de gamle gravsten fra Alslev Kirkegård, inden de midt på året skulle fjernes fra kirkegården. Det drejer sig om ca. 90 fotos, som er sat i mappe, med den tekst der stod på gravstenen.

Vi har i årets løb været til to kurser i Helle Hallen, først til et om arkivering og senere et opfølgende om søgesystemer og brug af dem. Det var gode kurser, som vi som nybegyndere fik meget ud af.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Skole, Kildegårdsvej 20, 6852 Billum

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Tlf.: 75 25 82 41

Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Beretningen ligner sidste års – vi har stadig ikke fået løst det store problem med lokaler til arkivet. Vi håber, der snart kommer en løsning. Der arbejdes ihærdigt med sagen.

Arkivet har modtaget afleveringer og har også kunnet servicere alle, der har henvendt sig for at søge oplysninger. Det er altid en stor glæde at kunne hjælpe med historiske oplysninger til vores lokale område.

Horne Sognearkiv

Horne Skole, Mælkevejen 1, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-17.00, dog ikke i juni, juli og august

Leder: Anna Uhre Schmidt, Solvangen 12, Horne, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 01 06

Arkivets postadresse: Mælkevejen 1, Horne, 6800 Varde

Det har igen i år været et roligt arbejdsår i arkivet. Arkivet har kun modtaget få afleveringer, men vi har heller ikke fået gang i et opsøgende arbejde. Vi registrerer stadig en del skole- og konfirmandbilleder, hvilket giver os et ret omfattende tekst- og billedmateriale.

Arkivet har haft en del henvendelser om personer og også hjulpet nogle der forsker i slægten. Det lykkes ofte at hjælpe på vej.

Som sædvanlig er det en rimelig succes med åbent-hus i forbindelse med skolefest og lignende, det giver altid

besøg, hvorimod der i det daglige ikke er så mange gæster.

Ildrætsforeningen vil i 2003 fejre 100 års jubilæum, så der har vi i årets løb kunnet bidrage med billeder og andet materiale. Efter mange forsøg forskellige steder er det nu lykkedes os at få den gamle VC45 kassette overført til almindelig video. Vi fandt frem til et firma i Ry, der kunne hjælpe os. Vi er godt tilfreds med resultatet og kan anbefale firmaet. Endelig har vi modtaget to kassettebånd med optagelser fra udsendelser om to generationer fra Radio Syd, henholdsvis far og søn og mor og datter. Til yderlig orientering skal vi meddele, at arkivets adresse er ændret, så den nu er Horne Skole, Mælkevejen 1, Horne 6800 Varde.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup.

Tlf.: 75 25 85 45

Åbningstid: Mandag og tirsdag kl. 9.00-12.00, samt

1. onsdag i hver måned kl. 19.00-21.00. Lukket i juni, juli og august

Leder: Viggo Mikkelsen, Hebovej 39, 6851 Janderup

Tlf.: 75 25 80 92

Arkivets postadresse: Hebovej 39, 6851 Janderup

Hjemmeside: www.janderup.dk/historie

Året 2002 var særdeles begivenhedsrigt for arkivet. Vi fik et splinternyt arkiv på 60 m², heraf 16 m² brandsikret rum, indrettet i det nye Aktivitetshus på Nybrovej 32 i Janderup.

Den 25. februar begyndte pakningen af arkivalierne og nedtagningen af hylder og billeder. Til hjælp i weekenderne havde vi Ole Mikkelsen, der tog sig af det tekniske og de tunge løft. Den 7. marts var flytningen tilendebragt og alt bragt på plads. Den 9. marts var der gymnastikopvisning i den nye hal, og arkivet holdt åbent-hus med besøg af 31 personer, der alle glædede sig over vores nye lokaler.

Den 28. maj indviede vi arkivet med en reception for de indbudte naboarkiver, formanden for RAL Jørgen Dieckmann Rasmussen og amtskonsulent Richard Bøllund. Vi serverede vin og kage for de 18 fremmødte gæster. Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg og Jens Lindby, Varde, holdt taler, hvor de udtrykte deres beundring for vores fine lokaler.

Den 30. maj havde Janderup Gymnastikforening 100 års jubilæum med opvisning i hallen. Arkivet arrangerede i dagens anledning en udstilling i Aktivitetshusets forhal med billeder og avisudklip om gymnastik og idræt i

Arkivet i Janderup fik i 2002 et helt nyt arkiv med brandsikkert arkivrum. Her ses Willy Laursen og Viggo Mikkelsen på arbejde i de nye lokaler. Foto: Janderup Lokalhistoriske Arkiv.

Janderup Sogn igennem 100 år. Samme aften havde arkivet åbent-hus med besøg af 53 personer.

Ved udstillingen Folk og Kultur på Janderup Skole deltog arkivet med en udstilling om livet ved Varde Å og Janderup Enge. Her blev der vist billeder og avisudklip om høbjergning, græssende kreaturer, engvanding, fiskeri, lystsejlad og stormfloder.

I årets løb har 192 personer lagt vejen forbi, og der blev registreret 48 afleveringer. Alle billeder af gårde, huse og personer på Oksbølvej, Præstegårdsvej, Præstevangen, Sdr. Hebovej og St. Hebovej er blevet registreret.

Vi takker vores donatorer og alle de, der har vist interesse for arkivet. Husk at vi er sognets hukommelse.

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittegården, Falkevej, Sig,
6800 Varde

Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30
eller efter aftale med Ellen Rasmussen, Vesterbækvej 6,
Sig, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 40 31

Leder: Svenning Olesen, Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde
Tlf.: 75 26 42 90

Arkivets postadresse: Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde

Arkivet har i årets løb modtaget ti afleveringer og registreret 122 billeder, men ellers må 2002 betragtes som et roligt

år, hvor vi har forsøgt at komme til bunds i noget af det uregistrerede materiale. Især omregistrering af gamle hus- og gårdmapper har været tidsrøvende, da billeder og oplysninger var anbragt i plastlommer og fastgjort med tape.

Arkivet har forøget arbejdsstyrken med et par interesserede hjælpere, som bl.a. også har været på registreringskursus. Vi forsøgte med dette initiativ at være på forkant med den personudskiftning, der ad åre bliver aktuell i arkivudvalget.

Vi deltog den 9. november i Arkivernes Dag med et åbent-hus arrangement. Kun få besøgende fandt vej til arkivet den dag, men ellers har vi haft pæne besøgstal og adskillige forespørgsler af personer udefra, som søgte oplysninger om forfædre, der har været bosat her.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74

Åbningstid: Tirsdag kl. 9.00-12.00 samt formiddage efter aftale med lederen

Leder: Jens Lindby. Tlf.: 97 37 62 87

E-mail: lokalarkiv@vardebib.dk

Hjemmeside: www.varde.lokalarkiver.dk

Varde Lokalhistoriske Arkiv har atter haft et godt år. Der er meget positivt at nævne, og noget af dette vil blive omtalt i det følgende. Der er selvfølgelig også noget, der fortjener at blive kritiseret, men alt i alt er det helt sikkert det positive, der springer i tankerne, når man sidder og tænker tilbage på året der gik.

Der har været en kraftig stigning i antallet af indleveringer i 2002. I alt 69 afleveringer mod 55 sidste år. En stigning på 24%. Det kan selvfølgelig være en tilfældighed, men vi vælger nu at mene, at her ser vi en tendens. En ting er i hvert fald sikkert: Mængden af billeder, der bliver afleveret til arkiverne, vil stige kraftigt i de kommende år. Enhver af os kan blot tænke på, hvor mange fotoalbums vi selv har derhjemme. Når disse albums begynder at komme til arkiverne (og det er de såmænd allerede!), vil arbejdet væsentligt forøges, og vi må finde ud af at håndtere disse mængder.

Af indkomster kan nævnes følgende udvalgte: Erindringer af Anton Torngaard (tidl. Bankdirektør i Handelsbanken) og Albert Sørensen (tidligere Duplikeringsbureau i Lundgade) samt barndoms-erindringer fra Gelleruplund, en smalfilm (som vi har fået overspillet til video) fra befrielsen her i Varde samt i Oksbøl, en del gamle fotos og oplysninger i øvrigt om gårde og slægter i Gellerup, efter vi havde bragt en efterlysning i avisen. Arkivet har desuden modtaget ca. 2.000 pressefotos fra

René Hollmann. Her har vi prøvet noget nyt, nemlig at udfærdige en skriftlig kontrakt om arkivets brug af billeder i fremtiden, der på den ene side garanterer lov om ophavsret, og på den anden side giver arkivet mulighed for at benytte billederne. Det er vores landsorganisation SLA, der har udfærdiget denne standardkontrakt, som vi helt sikkert vil begynde at bruge. Tak til SLA for det. Herudover er indkommet en tyk scrapbog fra Friform 1992-99 (frivilligt socialt arbejde i Varde), to store fotoafleveringer vedr. direktør L. C. Thorup, Jertrådspinderiet og Vald. Clemmensen, bestyrer i RAV-huset samt en scrapbog angående en beboerprotest i 1978 omkring trafikforholdene i Varde.

Med de stigende antal indkomster følger også et forøget arbejde med registrering af materialet. Især er billedregistreringen steget, hvilket har belastet vores mand på dette område. Med hensyn til indtastning af de gamle registerkort til edb går det rask fremad. Varde Lokalhistoriske Arkiv er snart 50 år gammelt, og mange registreringer i hånden er i de senere år blevet indtastet i edb-programmet Arkibas. Der mangler efterhånden kun ca. 15%. Som noget nyt er vi nu begyndt at indtaste de mange registreringer af avisartikler ca. 1950-1990, og efterhånden bliver opslag i vores database et fantastisk redskab. Således er pt. ca. 7.000 personnavne i Arkibas.

Formidling er der også blevet plads til i 2002. Der blev i forbindelse med Varde Købstads 500 års jubilæum i 1942 optaget en smallfilm af det daværende kronprinspars besøg i byen. Ligeledes blev der ved 550-års jubilæet i 1992 optaget en video af Dronning Margrethe og Prins Henriks besøg. Disse to optagelser har arkivet samlet på én video og udgivet med støtte fra Andelskassen i Varde. Der har været et godt salg af denne video.

Borgerlisten fra 1735 har vi også arbejdet med. En fuldstændig fortegnelse over byens mandlige indbyggere, erhverv og formue har vi renskrevet, og listen kommer i nær fremtid ud på Internettet.

Til Arkivernes Dag havde arkivet lavet en lille fotoudstilling omkring Vestbanen og holdt åbent-hus lørdag kl. 10.00-12.00. Der var et fint besøg. Arkivet er i besiddelse af ganske mange fotos fra banegårdens bygning fra 1903, og mange af disse billeder er med på fotoudstillingen og også med i den nye bog *Fra Vestbanen til Arriva*.

Generelt kan nævnes, at vores lokaler fortsat trænger til at blive renoveret, men det er jo et større arbejde, som vi håber vil blive mulig med tiden. I kælderen er der ved at være pladsproblemer.

Økonomien hænger sammen, fordi vi er meget sparsommelige. Varde Kommune får udført et kæmpemæs-

sigt arbejde for billige penge. Arkivets drift koster kun 27.000 kr. for kommunen. Arkivet har modtaget 6.000 kr. fra Lokalhistorisk Forening og selv tjent 3.000 kr. Udgifterne har især været til hardware, og ved årets udgang var arkivet næsten helt ajour på edb-området. Der er nu en PC til hver af de otte medarbejdere. PC'erne er forbundet i netværk og har Arkibas og Internet-adgang. Vores edb-medarbejder bruger meget tid på vores nye hjemmeside, som er meget flot. Den findes på adressen www.varde.lokalarkiver.dk. På hjemmesiden kommer efterhånden også forskellige artikler, som medarbejdere og andre har skrevet.

Personalemæssigt udfører medarbejderne frivilligt et stort, stort arbejde. Det er uvurderligt og bør påskønnes ved enhver lejlighed. Yderligere kom en ny medarbejder til sidst på året, nemlig Elly Jensen, som allerede er faldet godt til blandt den herskende mandejargon på stedet. Elly er efterhånden blevet indviet i den svære kunst at registrere og arbejder foreløbigt tre formiddage om ugen.

Samarbejdet med de øvrige arkiver i kommunen samt vores øvrige samarbejdspartnere har forløbet tilfredsstillende, og jeg håber, det kan yderligere forøges i det kommende år. Vi håber, arkivet kan fortsætte sit arbejde uden indblanding udefra i de kommende år. Kommunen har ønsket en sammenlægning med museet på grund af den økonomiske situation. Ret beset angår dette jo ikke arkivet. Arkivet har indtil videre argumenteret kraftigt for vores selvstændighed som selvejende institution.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf.: 79 96 52 75

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-16.00 og onsdag kl. 10.00-17.00

Leder: Linda Klitmøller

E-mail: benteh@vejenkommune.dk

Som nævnt i sidste års beretning er Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune gået i gang med en systematisk ordning og nyregistrering af hele arkivet i Arkibas. Det er et omfattende og tidsrøvende arbejde, da vi i en del tilfælde må begynde helt fra bunden. I skrivende stund har vi nået at registrere omkring 800 arkivfonde og lidt over 3.000 fotografier, så der er stadig et stykke vej til målet, selvom vi så småt begynder at kunne skimte målstregen i horisonten.

Sideløbende med denne systematiske registrering arbejder vi med god hjælp fra frivillige på at få de mange arkivalier, som vi i sin tid modtog fra gården Grønvang, ordnet og registreret. Dette arkiv indeholder foruden familien Lauridsen privatarkiv arkivalier fra en lang række af Vejen bys tidlige industrivirksomheder. Sidste år lykkedes det os at få registeret Margarinefabrikken Alfa, Cikoriefabrikken Nørrejylland, Cikorietørrieriet Ryomgård (som var et aktieselskab med hjemsted i Vejen og tørreri i Ryomgård på Djursland), Kedelmaskinfabrikken Mjølner og Vejen Andelssvineslagteri.

Arkivet fik for år tilbage overdraget Askov-fotografernes store samling af glaspladenegativer. Samlingen vejer langt over et tons og omfatter mange tusinde negativer, hvor en del er portrætter af elever ved Askov Højskole og Ladelund Landbrugsskole. Da arkivet lider under mangel på magasinplads, har de mange kasser med glasplader været opbevaret på Egns museet på Sønderskov. I 2002 gik vi i gang med en foreløbig registrering af pladerne. Målet er at få alle relevante oplysninger om hvert enkelt negativ registreret samlet på et sted. I øjeblikket ligger de spredt, dels på negativkuvetterne, dels i protokollerne. Sidste år lykkedes det os at få pakket og registreret lidt over 1.500 glaspladenegativer, før projektet gik midlertidigt i stå på grund af pengemangel. Negativæsker og foldekuverter er temmelig dyre i indkøb.

Lokalhistorisk Arkiv deltog den 30. august 2002 for første gang i »Vejen By Night«. Aftenens tema var trolde, og arkivets bidrag var en kulturhistorisk udstilling om brugen af Niels Hansen Jacobsens skulptur »Trolde der lugter menneskekød« i markedsføringen af Vejen. Vi viste, at trolde havde været flittigt brugt af såvel Vejen Kommune som private erhvervsvirksomheder i deres markedsføring samtidig med, at den var et yndet motiv på souvenirs fra byen, men omfanget af genstande m.m. med gengivelser af trolde kom alligevel fuldstændig bag på os. Det var kun muligt at vise en mindre del af de mange genstande den aften.

Arkivet nåede i 2002 op på knap 600 besøgende, modtog 66 afleveringer og besvarede en lang række telefoniske og skriftlige forespørgsler. Dertil kom, at arkivlederen holdt otte foredrag på skoler og i foreninger, og som et kuriosum lykkedes det hende hele to gange at tilkalde brandvæsenet ved en fejtagelse, hvilket sled en smule på økonomien.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecentret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Ruth Schlein Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager

Tlf.: 75 29 71 56

Arkivets postadresse: Kanalvej 4, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@e-boks.dk

Hjemmeside: www.ala.subnet.dk

Arkivet har i 2002 modtaget 23 afleveringer. En af afleveringerne er meget stor og stammer fra en tidligere arkivmedarbejder. Vi har haft mange forespørgsler via e-mail og en del besøg, såvel af enkeltpersoner som af grupper. To gange i det forløbne år har vi haft besøg af 3. klasse fra Ansager Skole, og et hold fra Ansager FDF har også været på besøg. I forbindelse med Vennekredsens Julemarked holdt vi åben, og vi har flere gange vist vores nye film om Ansager.

Vi arbejder for tiden med omregistrering af de over 1.000 billeder, vi har liggende. Nyt materiel er det også blevet til. Således har vi fået et digitalkamera og en ny printer, hvilket inspirerede os til at lave en udstilling med billeder fra Ansager by før og nu. Endnu er den ikke helt færdig, men vi regner med at indbyde til åbning af den

Postkort fra Ansager. Bygningen i midten er købmandsgården bygget i 1906. Foto: Ansager Lokalhistoriske Arkiv.

ret snart. Vi har endvidere en ny udgivelse på tapetet, men også her regner vi med at blive færdige en gang i det nye år.

Skovlund Sognearkiv

Vesterled, Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Kaj Knudsen, Ansagervej 20, 6823 Ansager
 Tlf.: 75 29 20 70. Fax: 75 29 24 70
 Arkivets postadresse: Ansagervej 20, 6823 Ansager

2002 vil især blive husket for arkivets udgivelse af publikationen *Skovlund Osteke*. I et fornemt fotografisk tryk er kunstneren Laila Westergaards granitbilledfrise gengivet og beskrevet i den lille 16-siders publikation.

Ostekarret er opstillet på Skovlund Torv, hvor Skovlund Andelsmejeri tidligere har ligget fra 1883 til 1979. Ostekekarret er udhugget af en tre tons tung bornholmsk granitblok og måler 120 cm i diameter. Som tre tøndebånd rundt om ostekekarret er indhugget over 40 motiver fra mejeriets og Skovlunds historie.

Ostekarret og granitfriserne har naturligt samlet stor interesse på Torvet, for på den ene eller anden måde illustrerer de enkelte motiver på friserne dele af alle Skovlundborgeres personlige historie. Med denne publikation, som beskriver motivernes personer, redskaber, dokumenter eller bygninger, har ostekekarret fået mund og mæle. Og hvis man sætter sig lidt på bænken over for ostekekarret, behøver man sjældent at vente længe, før en ældre Skovlundborger er parat til at fortælle en rigtig historie om et af motiverne!

Det er Kaj Knudsen, som har leveret teksten til publikationen, og Niels Winther Christensen som står for de skarpe og præcise billeder. Publikationen blev udgivet kort før jul 2002. Om den er gået som kalendergave, mandelgave eller julegave, ved vi ikke, men til nuværende og gamle Skovlundborgere har det utvivlsomt været årets bedst solgte publikation!

På arkivet har vi arbejdet med at få Skovlund Mejeris historie samlet. Det har været et spændende arbejde, som har sendt forgreninger ud i alle retninger. Blandt andet har vi sat fokus på mælkekuskene, som gennem årene har leveret en stor del af det daglige slid, som var en forudsætning for, at smørkærnen kunne køre og ostekekarret boble hver eneste dag gennem mejeriets 96-årige historie. Vi afholdt i efteråret 2002 et mælkekuskemøde på lokalarkivet og glædede os over at have flere mælkekuske med, som havde kørt med hestevogn helt tilbage fra 1950'erne. Det bør tilføjes, at her var ingen krogede og

krumme rygge, nærmest tværtimod. I dag ville Arbejdstilsynet for længst have grebet ind mod et samlet løft af 2-3.000 kilo mælk i mælkejunger dag ud og dag ind, år efter år!

Vi bør også nævne Ølgod Museums flotte udstilling om »Hvad man gemmer på i Skovlund«. Det var meget professionelt sat op og trak mange Skovlundborgere til museet i Ølgod. Ja, og så må vi heller ikke glemme det daglige vedvarende arbejde med at samle og arkivere alle store og små nyheder om Skovlundborgerne og deres mange gøremål. For historien tikker fremad uden stop og sikrer, at lokalarkiverne aldrig bliver arbejdsløse.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistrupslund Områdecerter, Søndergade 38,
 6862 Tistrup
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Svend Svendsen, Elmevej 10, 6862 Tistrup
 Tlf.: 75 29 92 80

Fra den 1. juli 2002 har arkivet fået ny leder. Den første opgave for den nye arkivleder bestod i at skaffe større PC og skanner.

Indtil dato og nok et stykke tid endnu vil den meste tid for arkivlederen dreje sig om at få overblik over arkivets samlinger og forhåbentligt få gennemgået dem. Hertil er der megen hjælp og støtte af Børge Andersen og de øvrige medarbejdere.

Arkivet har det forløbne år haft en del henvendelser fra folk, der arbejder med deres slægts historie. Vi har i stor udstrækning kunne hjælpe dem med oplysninger fra arkivets materialer og ved hjælp fra lokale folk i området.

I forbindelse med Tistrup Skoles 50 års jubilæum har vi stillet materialer til rådighed for skolen. I samme anledning havde vi besøg af 8. klasserne, der arbejdede med skoler før og nu i skoledistriktet. I anledning af Tistrup Boldklubs 100 års jubilæum var vi også behjælpelig med materialer.

Arkivet har fået en hel del afleveringer i årets løb, blandt andet fik vi fra boldklubben en hel del billedmateriale.

Julemarkedet på Tistrupslund deltog vi i som sædvanligt. Vi lagde billeder frem til genkendelse. I forlængelse heraf har vi udlånt billeder for at få oplyst navnene på personerne på billederne. Til julemessen i Janus-bygningen lavede vi en diasserie med gamle og nye billeder fra arkivets område.

Vi har for Tistrup Menighedsråd fotograferet gamle gravsten, der skulle destrueres. Disse fotos, både negative og digitale billeder, opbevares nu på arkivet.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5-7, 6870 Ølgod

Tlf.: 75 24 50 11, lok. 5

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00

Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod.

Tlf.: 75 24 56 51

E-mail: post@oelgodmuseum.dk

Hvert år omkring generalforsamlingen er tiden til at se tilbage på det forløbne år. Man ser på, hvorledes året er gået samtidig med, at vi tænker på, hvorledes fremtiden skal udvikle sig.

Tidens forjagede tempo og profitjageri fornemmes ikke altid på lokalarkivet med de mange arkivalier, der fortæller om en fortid med slidsomme hverdage. I forhold til i dag var tempoet dengang dog på et noget andet niveau. På lokalarkivet kører tempoet ikke konstant i allerhøjeste gear. Man giver sig tid til at drøfte interessante opdagelser f.eks. et gammelt dokument, en beskrivelse af et hændelsesforløb, eller man fordyber sig i et gammelt fotografi eller billede.

Man besvarer selvfølgelig forespørgsler fra andre lokalarkiver eller privatpersoner, og det sker meget ofte, at vi skal søge tilbage i f.eks. kirkebøger og folketællingslister. Af og til skal vi søge i gamle eksemplarer af Ølgod Ugeblad, i avisudklip eller vi skal på jagt i gamle fotos i vores store billedsamling.

I dagligdagen er vi meget opmærksomme på, hvad der sker rundt omkring os i nærsamfundet. Den hurtige udvikling gør, at dagens begivenheder allerede er historie i morgen. Det moderate tempo må imidlertid ikke forveksles med, at der ingenting sker – hos arkivfolkene er motivationen og entusiasmen absolut i højsædet.

Den skelsættende begivenhed i 2002 var arkivflytningen, der fandt sted den 4. februar. De nye lokaler på 1. salen over Erhvervskontoret giver os bedre arbejdsforhold med funktionsdygtige arbejdspladser, som vi i allerhøjeste grad får brug for, når vi går i gang med edb-registreringen.

Folkene, der hjalp til med flytningen, var til stor hjælp. Alt fra det gamle arkiv bagerst i biblioteket blev flyttet op på 1. salen over Erhvervskontoret og anbragt på de nyopsatte hylder. Fra det gamle arkiv er lokalsamlingen, der hører under bibliotekets ansvarsområde, flyttet med op i de nye lokaliteter. Lokalsamlingen er til stor nytte for mange besøgende og særlig for slægtsforskere.

Sideløbende med alt det, der skal gøres i kølvandet på flytningen, tager vi os selvfølgelig også af de afleveringer, som vi heldigvis fortsat modtager i samme omfang som

hidtil. I den forbindelse kan nævnes projektet Mit liv i år 2000, hvor Gudrun Lysgaard og Ina Jensen har gjort sig meget flot bemærket med deres bidrag. Begge deres projekter er modtaget på lokalarkivet, hvor de bliver opbevaret og i fremtiden vil være tilgængelige og være et vidnesbyrd om livet og hverdagen i år 2000.

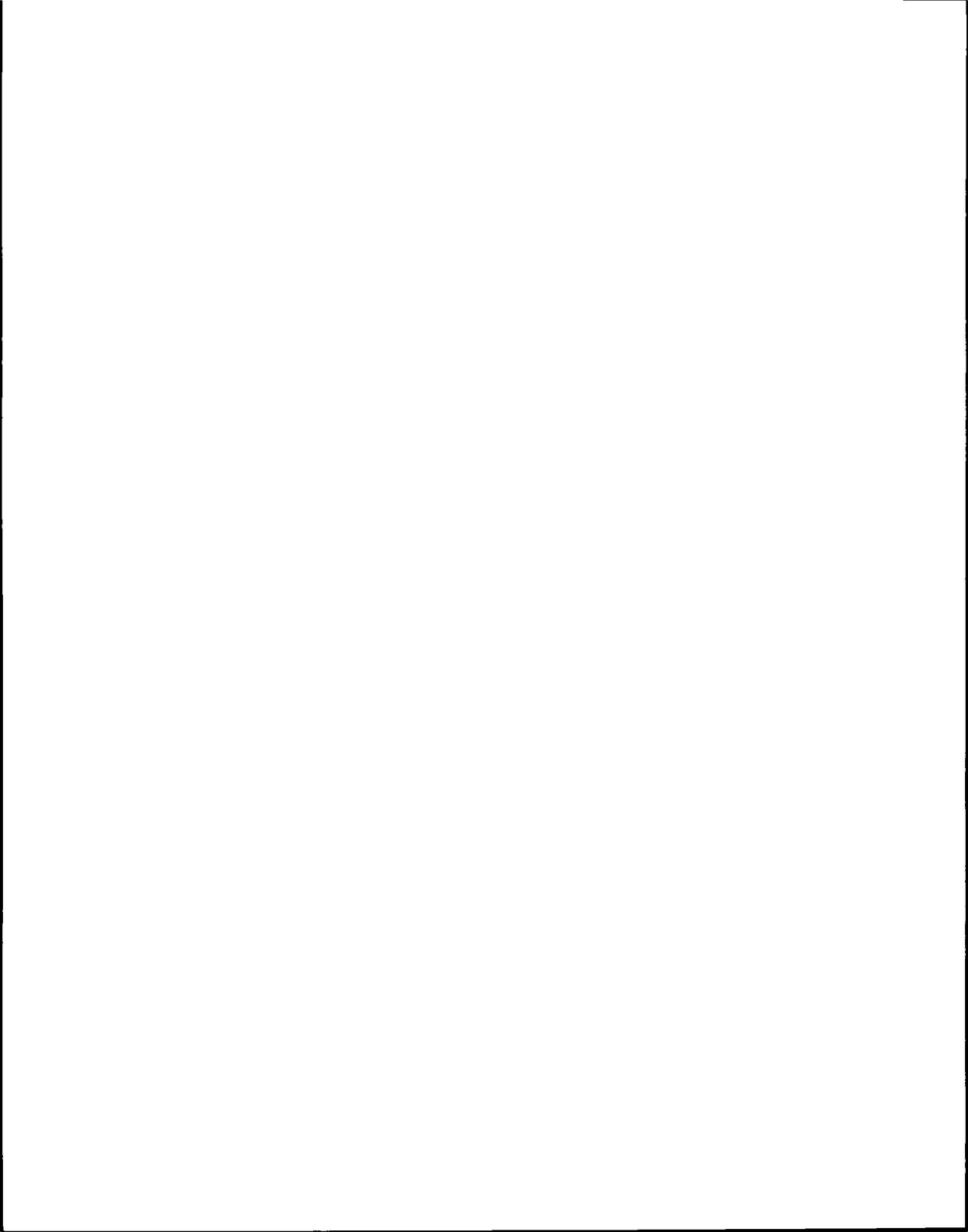
I årets løb har vi deltaget i det årligt tilbagevendende arrangement Arkivernes Dag, og i den anledning var der åbent-hus på arkivet, hvor vi i dagens anledning bød på kaffe og en lille kage. Vi havde også dørene åbne på vid gab i forbindelse med kulturforeningens arrangement i Kulturhuset.

Vi var glade for, at gæster disse dage fandt vej til vores arkiv, og i det hele taget er vi meget glade for at have besøgende i vores lokaler. Et lokalhistorisk arkivs opgave er selvfølgelig at modtage, registrere og opbevare lokalhistoriske arkivalier, ligesom vi også skal stå for formidling, dvs. udbrede kendskabet til arkivalierne og vores lokalarkiv.

Vi kan konstatere, at der er en øget tilgang af slægtsforskere, som vi glæder os meget over. Det må erkendes, at det først og fremmest er de lidt ældre årgange, der forsker i anerne. Det kan f.eks. skyldes, at mange føler en interesse i slægtsforskning, efter en aktiv jobtilværelse er slut. Det kan også skyldes en række TV-udsendelser med titlen På sporet af slægten samt kurser i slægtsforskning, der har været medvirkende til at give folk blod på tanden.

Slægtsforskerne ved arkivet er opmærksomme på, at landsarkiverne har skåret ned på åbningstiden med en hel dag, idet mandag er blevet lukkedag, og det betyder antagelig endnu flere besøgende de øvrige dage. Med vores afstand til f.eks. Landsarkivet i Viborg er det meget vanskeligt at være fremme i så god tid, at man med rimelighed kan være sikker på at få en plads i læsesalen

Sluttelig skal lyde en stor tak til alle medarbejdere, samarbejdspartnere blandt andre lokalarkiver og privatpersoner, der i løbet af året henvender sig. Vi håber meget på, at endnu flere vil gøre brug af arkivet, for at vi på den måde kan udvikle os.

**Af Historisk Samfund For Ribe Amts
tidligere udgivelser kan følgende
stadig leveres:**

Lille vejledning i læsning af gotisk skrift. Af H. K. Kristensen. 16 s. Kr. 20,00

Peder Hegelunds Almanakoptegnelser 1565-1614, bd. I-II. Af Bue Kaae. 1.080 s. Kr. 225,00

Træet i Stenen. Om billedhuggeren N. Hansen Jacobsen. Af Lise Burgaard og Agner Frandsen. Kr. 70,00

Fra kommis til museumsleder. Søren Manøes erindringer. 97 s. Kr. 70,00

Stavnsbånd og Vestjylland - blev bonden fri? Af Jørgen Dieckmann Rasmussen. 33 s. Kr. 45,00

Ribe Domkirke, hæfte I-II og hæfte III-IV. Danmarks Kirker. Nationalmuseet. Kr. 50,00 pr. dobbelthæfte.

En landsbydreng blev læge. J. P. Karkovs erindringer. 66 s. Kr. 48,00

De store skibe - deres ø og mennesker. Videofilm. Fanø omkring 1900. Af Hrolf Thorulf m. fl. Kr. 98,00

Besættelsestidshistorier fra Ribe Amt. Redigeret af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Birgitte Herreborg Thomsen på grundlag af oplæg fra lokalarkiverne. Kr. 138,00

En Esbjergdreng fortæller - om løse typer og aviser. Af Sigurd

Broch. 68 s. Kr. 60,00

Seem Sogns Historie. Af Søren Mulvad. Kr. 150,00

Register til Fra Ribe Amt 1902-2002. Kr. 100,00.

Bidrag til landbrugets historie i Varde-egnen. Af Chr. Mathiesen 1881. Ny udgave 1982. 94 s. Kr. 50,00

Oluf Nielsens herredsbeskrivelser:

Malt Herred 1870. Fotografisk optryk 1976. 194 s. Kr. 45,00

Slavs Herred 1868. Fotografisk optryk 1981. 62 s. Kr. 45,00

Vester Horne Herred 1865-67. Fotografisk optryk 1984. 66 s. Kr. 75,00

Skads Herred 1862. Fotografisk optryk 1985. 176 s. Kr. 100,00

Tilbud.

Kjære Broder, breve fra Terkel Kristensen 1866-1918. Ved Flemming Just. 188 s. Kr. 50,00

Breve fra Niels Kristensen 1865-1913 - et tidsbillede fra Aal sogn. Ved Frode Sørensen. 176 s. Kr. 50,00.

Folk og Folkestyre i 150 år. Udg. Af Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. 116s. Kr. 50,00.

Alle tre bøger for Kr. 100,00.

Ældre årgange af Fra Ribe Amt. Forespørg på ekspeditionen:

Byagervej 41, 6650 Brørup. Tlf. 75383024.

Historisk Samfund modtager gerne ældre årgange af Fra Ribe Amt.

INDHOLD

Husted, Vagn:

Endrup Møllekro 3

Bruhn, Verner:

Folk på Tinge – Ribekredsen 15

Sørensen, Ejvind:

De byggede riget 35

Manø, Søren:

Erindringer, Christian Gravesen 41

Juhl, Magne:

En gravsten i Jernved Kirke 57

Manø, Søren:

Et besøg i Aastrup præstegård 61

Tygesen, Sven Erneberg:

Mit Forsamlingshus i Føvling 65

Mulvad, Søren:

Hvem trak bukserne af Johannes? 77

Andersen, Jørgen:

Et værtshusdynasti i Esbjerg 81

Bruhn, Verner:

Den første lille tryksag 99

Historisk Samfunds 100 års jubilæum 103

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt 125

Generalforsamling og årsmøde

Regnskab 2002 135

Nye medlemmer 2002 136

Register 137

Fra lokalarkivernes arbejdsmark 141

Beretninger fra amtets lokalarkiver 144